

Зміст

[КІБАЛІОН](#)

[СМАРАГДОВА СКРИЖАЛЬ ГЕРМЕСА](#)

[ВСТУП](#)

[Розділ 1. ГЕРМЕТИЧНА ФІЛОСОФІЯ](#)

[Розділ 2. СІМ ГЕРМЕТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ](#)

[Розділ 3. МЕНТАЛЬНА ТРАНСМУТАЦІЯ](#)

[Розділ 4. ВСЕ](#)

[Розділ 5. КОСМОС РОЗУМУ](#)

[Розділ 6. БОЖЕСТВЕННИЙ ПАРАДОКС](#)

[Розділ 7. ВСЕ У ВСЬОМУ](#)

[Розділ 8. ПЛАН ВІДПОВІДНОСТІ](#)

[Розділ 9. ВІБРАЦІЯ](#)

[Розділ 10. ПОЛЯРНІСТЬ](#)

[Розділ 11. РИТМ](#)

[Розділ 12. ПРИЧИННІСТЬ](#)

[Розділ 13. СТАТЬ](#)

[Розділ 14. ДУШЕВНА СТАТЬ](#)

[Розділ 15. ГЕРМЕТИЧНІ АКСІОМИ](#)

Анотація

Вчення трьох посвячених про герметичну філософію.

Кібаліон

Вуста мудрості німі для непосвячених.

Кібаліон.

Смарагдова скрижаль Гермеса

Істинно - без жодної брехні, достовірно і найвищою мірою істинно.

Те, що знаходиться внизу, аналогічно (відповідно) тому, що знаходиться вгорі. І те, що вгорі, аналогічно тому, що знаходиться внизу, щоб здійснити чудеса єдиної речі. І аналогічно тому, як усі речі походять від ЄДИНОГО за посередництвом ЄДИНОГО, так усі речі народилися від єдиної Сутності через пристосування. Сонце її батько. Місяць її мати. Вітер її носив у своєму лоні. Земля її годувальниця. Річ ця - батько всілякої досконалості у всьому всесвіті. Сила її залишається цілісною, коли вона перетворюється на землю. Ти відокремиш землю від вогню, тонке від грубого обережно і з великим мистецтвом. Ця річ сходить від землі до неба і знову сходить на землю, сприймаючи силу як вищих, так і нижчих областей світу. Таким чином, ти здобуваєш славу всього світу. Тому від тебе відійде всяка темрява. Ця річ є сила всілякої сили, бо вона переможе всяку найвитонченішу річ і проникне собою всяку тверду річ. Так був створений світ. Звідси виникнуть дивовижні пристосування, спосіб яких такий. Тому я був названий Гермесом Тричі Найвеличнішим, оскільки я володію пізнанням трьох частин всесвіту і філософії. Повно те, що я сказав про роботу твору (дії) сонця.

* * *

Вступ

Ми з великим задоволенням надаємо увазі учнів і дослідників потаємного вчення цей невеликий трактат, заснований на старих, як світ, вченнях герметиків. Тому так мало написано, незважаючи на незліченні посилання на вчення в численних роботах з Окультизму, тому багато серйозних дослідників у сфері розкриття істини будуть, безсумнівно, раді появі цього трактату.

Метою цієї праці є не проголошення будь-якої спеціальної філософії або вчення, але мається на увазі дати учням поняття істини, що слугуватиме застосуванню численних частин Окультизму, яких вони, мабуть, набули, але які, вочевидь, перебувають у суперечності одна з одною та сприяють часто розхолодженню, відвертаючи неофіта. Ми не маємо наміру відкрити новий храм знання, але хочемо передати до рук учня ключ майстерності, за допомогою якого він може відчинити багато внутрішніх потаємних дверей до храму таємного вчення, через усе те головне, що він засвоїв. Немає такої частини науки Окультизму, якою б володів світ і яка була б так ретельно збережена, як фрагменти герметичного вчення, що дійшли до нас крізь десятки століть, які минули від часу життя їхнього великого засновника Гермеса Трисмегіста, "Писаря Богів", котрий жив у Давньому Єгипті, коли теперішня раса була лише немовлям. Згідно з переказами, сучасник Авраама, наймудріший і найповажніший Гермес Трисмегіст є найбільшим центральним сонцем Окультизму, чий промені слугували освітленням незліченних навчань, які виникли після цього часу.

Усі фундаментальні основні (вихідні) вчення, покладені в основу таємних навчань кожної раси, походять від Гермеса Трисмегіста. Навіть найдавніші вчення Індії сягають своїм корінням у первісне вчення герметиків.

Із земель Гангу багато навчених досвідом (передових) окультистів прямували в землю Єгипту і сиділи біля ніг Майстра. Від нього вони отримали ключ, який пояснював і примиряв їхні суперечливі погляди. І так було створено Таємниче Вчення. З інших земель також приходили учні, всі шанували Гермеса як Майстра з Майстрів. І його вплив був такий великий, що, незважаючи на численні відхилення зі шляху, що їх зазнавали ці Вчителі в різних країнах в окремі періоди свого життя, можна ще знайти певну схожість і спорідненість, що проходить крізь численні та часто зовсім протилежні теорії, які вони впроваджували й навчали в цих різних країнах у теперішній час. Учень (той, хто вивчає) порівняльні релігії, зможе простежити вплив вчення Герметистів у кожній релігії, гідній цього імені, відомій людям, чи то мертвій, чи то тій, що перебуває в повному розквіті тепер. Завжди є певна схожість; незважаючи на протилежні риси, вчення герметистів діють як Великий Об'єднувач.

Справою життя Гермеса було скоріше прагнення насадити Велике насіння Істини, яке зійшло і розквітло в таких численних дивних формах.

Але хай там як, вихідні істини, які він проголосив, були збережені недоторканими у своїй первісній чистоті небагатьма людьми кожного покоління, які, відмовляючи численним недостатньо просунутим учням і послідовникам, слідували звичаю герметиків і зберегли

їхню істину для тих небагатьох, які були готові сприйняти і глибоко їх засвоїти. З вуст в уста істина передавалася через цих небагатьох. Існувало дуже мало Присвячених у кожному поколінні в різних землях Світу, які зберегли живим священне полум'я Герметиків, і вони завжди були готові надати це полум'я, щоб розпалити яскравіше невеликі світочі зовнішнього світу, коли полум'я істини ставало тьманим і затуманювалося зневагою. І коли джерела спалахували (сторонніми засобами) завжди знаходилося небагато людей, готових вірно служити вівтарю Істини, на якому залишався запаленим світоч мудрості. Ці люди присвячували свої життя праці любові, яку поет так добре описав у своїх віршах:

"О, нехай не згасне полум'я, збережене століття за століттям у темній печері - у своїх святих, прихованих храмах. Підтримуване чистими служителями любові, нехай не згасне полум'я".

Ці люди ніколи не шукали ні загального визнання, ні численних послідовників. Вони байдуже ставилися до цих речей, бо вони знають, як мало знайдеться в кожному поколінні людей, готових до сприйняття Істини, або здатних розпізнати її, коли б вона була надана їм. Вони зберігають "сире м'ясо для чоловіків", тоді як іншим надають "молоко для немовлят". Вони зберігають їхні перли мудрості для небагатьох обраних, які знають ціну, які носять їх у коронах, не розкидаючи перед свинями, що втопчуть їх у багнюку і змішають зі своєю огидною духовною їжею. Однак ці люди ніколи не забували й не переглядали вихідні вчення Гермеса, уважно стежачи за тим, щоб слова Істини переходили до тих, хто справді готовий сприйняти її, як це впливає з Кібаліона - "Де чути кроки Майстра, вуха готових до вчення мають бути широко відчинені". А також: "коли вуха учня готові чути, тоді приходять уста, щоб наповнити їх мудрістю". Але їхня поведінка зазвичай завжди суворо відповідала іншому афоризму герметиків, також із Кібаліона: "Вуста мудрості закриті для тих, хто не розуміє".

Знаходилися люди, які критикували таку поведінку Герметиків і які стверджували, що вони не виявляють належного сенсу в їхній політиці замкнутості (стриманості). Але швидкоплинний погляд на сторінки історії покаже мудрість Майстрів, які знали безглуздість спроб нести світові те, чого він не готовий і не бажає сприйняти. Герметисти ніколи не прагнули бути чоловіками - вони, навпаки, мовчазно сиділи осторонь з посмішкою жалю на зімкнутих вустах, у той час як язичники гамірно скаженіли навколо них у своїй звичній розвазі - підданні смерті й мукам чесних, але введених в оману ентузіастів, що уявили, нібито можуть силоміць запровадити в цю расу варварів Істину, яку можуть зрозуміти лише обрані, котрі просунулися по шляху.

Дух переслідування ще не помер на землі. Існують певні вчення Герметистів, які, якби їх було публічно проголошено, навели б на Вчителів крик зневаги й глузування, і знову пролунав би крик "Розіп'яти, розіп'яти!" (Євангеліє від Луки, 23, 21).

У цій невеличкій праці ми прагнули дати радше ідею аксіом (положень), намагаючись дати вам робочі принципи, залишивши їхнє застосування вам самим, ніж намагалися виробити детальний підручник. Якщо ви щирі і справжні учень, ви зможете виробити і

застосувати ці принципи; якщо ні - тоді ви повинні стати таким, інакше вчення Герметистів буде для вас лише "Слова, слова, слова".

Троє посвячених.

Розділ 1. Герметична філософія

І "Вуста істини німі для тих, хто не розуміє". Зі Стародавнього Єгипту прийшли основні таємні та окультні вчення, які справили сильний вплив на філософію всіх рас, націй і народів протягом багатьох тисяч років. Єгипет - земля пірамід і сфінксів - був місцем народження прихованої мудрості та містичних учень. З його таємного вчення запозичили свої знання всі нації - Індія, Персія, Халдея та Мідія, Китай, Японія, Ассирія, Стародавня Греція та Рим та інші стародавні країни вільно розділили Бенкет Знання, який Ієрофанти та Майстри землі Ізиди так вільно надавали тим, хто прийшов підготовленим до участі у Великому достатку Містики й окультних Знань, що їх мудрі найдревнішої стародавньої землі зібрали докупи.

У Стародавньому Єгипті жили Великі Адепти і Майстри, яких ніколи не перевершували, з якими рідко порівнювали протягом століть, що пролетіли з часу Великого Гермеса. У Єгипті була розташована Ложа - Ложа Містиків. У двері її храмів входили Неофіти, які згодом, як Ієрофанти, Адепти та Майстри подорожували в усі чотири сторони світу, несучи з собою точні знання, які були готові, прагнули, бажали передати тим, хто був готовий отримати такі знання. Усі учні Окультизму усвідомлюють свій обов'язок перед цими давніми Майстрами, освяченими віками тієї стародавньої землі.

Але серед цих великих Майстрів Стародавнього Єгипту колись жив один із тих, чиє ім'я було "Майстер Майстрів". Ця людина (якщо вона справді була людиною) жила в Єгипті в стародавні дні. Він був відомий як Гермес Трисмегіст. Він був батьком Окультної Мудрості, засновником Астрології, відкривачем Алхімії. Подробиці історії його життя для історії загублені з плином часу, хоча багато стародавніх країн сперечалися одна з одною у своїх прагненнях привласнити честь бути його батьківщиною - це тисячі років тому. Навіть його тимчасове перебування в Єгипті в те його останнє сходження (втілення) на цю планету тепер невідоме, але воно було відзначено в ранні дні найдавніших династій Єгипту, задовго до днів Мойсея. Найбільш компетентні авторитети вважають його сучасником Авраама, а деякі з єврейських традицій йдуть ще далі, стверджуючи, що Авраам отримав частину своїх містичних знань від самого Гермеса. У міру того, як минали роки його відходу з цього плану життя, (традиції стверджують, що він жив 300 років у плоті) єгиптяни обожнювали Гермеса і звели його в пантеон своїх Богів під ім'ям Тота. Через роки народ Стародавньої

Греції також зробив його одним зі своїх численних Богів, називаючи його Гермесом - "Богом Мудрості". Єгиптяни вшановували його пам'ять протягом багатьох століть - десятки століть - називаючи його "Співаком Богів", величали його стародавнім титулом "Тричі великий", "Великий з Великих", "Найвеличніший з Найвеличніших" і т. д. У всіх стародавніх землях ім'я Гермеса шанувалося, ім'я його ставало синонімом "Джерело Мудрості".

Навіть у наші дні ми користуємося терміном "герметичний" у значенні "секретний", "таємний", "закритий настільки, що ніщо не може вийти" тощо. Це внаслідок того факту, що послідовники Гермеса завжди дотримувалися принципу вміння тримати потай свої вчення. Вони не вірили в такі "бісеру перед свинями", вони радше дотримувалися принципу "молоко для немовлят", "м'ясо - для сильних чоловіків". Обидва з цих висловів знайомі читачеві християнських священних писань, але вони використовувалися єгиптянами за багато століть до Різдва Христового. Ця політика ретельного поширення Істини завжди характеризувала герметиків аж до теперішніх днів. Вчення герметиків можна знайти в усіх землях, серед усіх релігій, але ніколи не можна ідентифікувати з якоюсь певною країною чи якоюсь певною релігійною сектою. Це внаслідок застереження давніх Учителів, які не дозволяли, щоб це таємне вчення було відкрислізоване у віру. Мудрість цієї обережності майже очевидна всім, хто знає історію. Стародавній Окультизм Індії та Персії виродився і був загублений з огляду на той факт, що Вчителі стали жерцями і священниками і так змішали теологію з філософією, що в результаті Окультизм Індії та Персії був поступово загублений серед маси релігійних забобонів, культів, вірувань і богів. Так було і з Давньою Грецією і з Римом, так було з герметичними вченнями Гностиків і Християн, які були втрачені за часів Костянтина, чия залізна рука задушила філософію покровом теології, не залишивши Християнській Церкві те, що було самою її суттю і духом, змусивши її йти навпомацки крізь багато століть, перш ніж вона знайшла зворотний шлях до стародавньої віри, причому існують ознаки, очевидні всім і глибоким дослідникам двадцятого століття, що церква зараз ледве пробивається до віднайдення своїх стародавніх містичних навчань.

Але завжди були нечисленні душі, які зберігали полум'я живим, любовно оберігали його, не дозволяли, щоб світло затьмарилося. І завдяки цим мужнім серцям і безстрашним умам Істина ще з нами. Але її не знайти в книжках, навіть і у величезній кількості книжок. Вона пройшла від Майстра до учня: - від Присвяченого до Ієрофана - з вуст у уста. Коли її було повністю записано, її значення було зашифровано в термінах Алхімії та Астрології так, що тільки той, хто володів ключем, міг прочитати її правильно. Це було необхідно для того, щоб уникнути переслідувань теологів у середні віки, які боролися з таємними вченнями вогнем і мечем, спаленням живцем, багаттям, шибеницею і хрестом. Навіть у наші дні знайдеться чимало достовірних книжок з Герметичної філософії, хоча існують незліченні посилання в багатьох книжках, написаних з різних фаз Окультизму. Однак Герметична філософія є єдиним ключем Майстра, який відкриє йому всі двері Окултних учень.

У ранні дні існувала добірка певних основних Герметичних принципів, що переходили від Учителя до Учня, яка була відома як "КІБАЛІОН" - точне значення і зміст цього терміна

було втрачено багато століть тому. Це вчення, однак, відоме багатьом, кому воно зійшло з вуст у вуха, крізь століття. Його заповіді ніколи не були записані або надруковані, наскільки нам відомо. Це було просто зібрання максим, аксіом і заповідей, які були незрозумілими для сторонніх, але які вільно розуміли учні, після того, як їх пояснювали й підтверджували прикладом Присвячені Герметики для своїх Неофітів. Ці вчення дійсно склали основні принципи Мистецтва Герметичної Алхімії, яке, на противагу загальноприйнятій думці, діяло радше в царині Духовних сил, ніж матеріальних елементів. Перетворення духовних вібрацій одного типу на інші, а не перетворення одних матеріалів на інші. Легенда про філософський камінь, здатний перетворити прості метали на золото, була алегорією, яка стосується Герметичної філософії і яку легко розуміли всі учні істинного Герметизму.

У цій невеличкій книжці, в якій це перший урок, ми пропонуємо нашим учням проникнути в Герметичне Вчення, як воно представлене в "КІБАЛІОНі", і як пояснене нами - скромними учнями Вчення, котрі, носячи титул Присвячених, ще є учнями біля ніг Гермеса - Майстра з Майстрів.

Нижче ми вам даємо багато з максим, аксіом і заповідей Кібаліона, що супроводжуються поясненнями та ілюстраціями, які, як ми вважаємо, сприятимуть легшому їхньому засвоєнню сучасними учнями, особливо, якщо початковий текст спеціально зашифрований неясними термінами.

Початкові аксіоми, максими та заповіді КІБАЛІОНу надруковано нижче в лапках, щоб віддати їм належне. А наша власна робота надрукована звичайним текстом. Ми віримо, що багато учнів, яким ми пропонуємо цю невеличку роботу, отримають таку саму користь під час вивчення цих сторінок, як і багато хто з тих, хто пройшов їх раніше, слідуючи тим самим шляхом до Майстерності крізь віки, що минули з часу Гермеса Трисмегіста - Майстра Майстрів - ВЕЛИКОГО з ВЕЛИКИХ.

Слова КІБАЛІОНа: "Коли чути кроки Майстра, відкрийте вуха, підготовлені до Його Вчення".

Такий, відповідно до цих вчень, шлях цієї книги до тих, хто готовий до вчення, і вона приверне увагу тих, хто готовий до Настанови.

І, аналогічно тому, коли учень буде готовий сприйняти Істину, тоді ця невеличка книжка прийде до нього, або до неї. Такий Закон. Герметичний принцип причин і наслідків у своєму аспекті Закону Приваблювання, зведе разом вуста і вуха - учня і книгу разом.

ХАЙ БУДЕ ТАК!

Розділ 2. Сім герметичних принципів

"Принципів Істини Сім: - той, хто знає їх (із розумінням), той володіє Магічним ключем, при дотику якого відчиняються всі двері Храму".

КІБАЛІОН

Сім Герметичних принципів, на яких базується вся Герметична філософія, такі:

1. Принцип Менталізму.
2. Принцип Відповідності (аналогії).
3. Принцип Вібрації.
4. Принцип Полярності.
5. Принцип Ритму.
6. Принцип Причин і Наслідків.
7. Принцип Статі.

Ці сім принципів, у міру просування цих уроків, будуть пояснені й обговорені. Але коротке пояснення кожного можна дати зараз.

1. Принцип Менталізму: - "Усе є Думка". "Всесвіт являє собою уявний образ" (КІБАЛІОН).

Цей принцип містить у собі ту Істину, що все є Думка. Вона пояснює, що Все, що є Речовинною реальністю, що має на увазі всі зовнішні прояви і явища, які ми знаємо під визначеннями "Матеріального Всесвіту", "Явищ Життя", "Матерії", "Енергії", коротше, все, що очевидно нашим органам почуттів, - це Дух, який сам по собі непізнаваний і невизначуваний, але який можна вважати або розуміти як Всесвітній, Нескінченний, Живучий Розум. Він також пояснює, що світ явищ, або весь Всесвіт є просто Уявним створенням ВСЬОГО, підвладним Законам Створених Речей, і що Всесвіт загалом, а також його частини загалом або окремі одиниці існують в умі ВСЬОГО, в якому ми живемо, рухаємося й існуємо. Цей принцип, встановлюючи уявну природу Всесвіту, легко пояснює можливі душевні та психічні явища, що привертають велику суспільну увагу, та які без такого пояснення незбагненні, становлячи певні труднощі для наукового підходу. Розуміння цього великого Герметичного принципу Менталізму дає змогу окремим індивідуальностям дуже легко засвоїти закони Мисленого Всесвіту і застосовувати їх для свого добробуту і просування {розвитку}. Учень Герметизму набуває здатності розумно застосовувати Великі Закони Думки, замість того, щоб користуватися ними безладним чином. Володіючи ключем майстерності, учень може відчинити численні двері храму духовних і психічних знань і

увійти до нього вільно і свідомо. Цей закон пояснює дійсну природу Енергії, Сили та Матерії, а також чому і як усі вони підкоряються Майстерності Розуму, Один зі старих Герметичних Майстрів писав багато століть тому: "Той, хто усвідомлює Істину духовної (розумної) природи Всесвіту, той справді просунувся шляхом до Майстерності". І ці слова справедливі й нині так само як і в ті часи, коли вони були написані. Без цього ключа Майстра, Майстерність неможлива, і учень марно стукатиметься в численні двері Храму.

2. Принцип Відповідності (аналогії).

"Як угорі, так і внизу; як унизу, так і вгорі", - Цей принцип містить у собі ту істину, що завжди існує відповідність між законами і явищами в різних площинах Буття і Життя. Стара аксіома Герметиків полягає в цих словах - "Як угорі, так і внизу; як унизу, так і вгорі" - і оволодіння цим принципом дає засіб розв'язання багатьох темних парадоксів і прихованих секретів Природи. Існують площини, вищі за наше Знання, але якщо ми застосовуємо до них Принцип Відповідності, то ми зможемо зрозуміти багато чого, що інакше було б для нас незбагненим. Цей принцип, будучи всесвітньо застосовним у різних площинах матерії Всесвіту, Мисленнєвій і Духовній, є Універсальним Законом, Древні Герметисти вважали цей Закон, Принцип одним з найбільш важливих методів (знарядь думки), за допомогою якого людина зможе відкинути всі перешкоди, що приховують від нас Невідоме, За допомогою цього принципу можна навіть зірвати (відсунути) покривало Ізиди на таку відстань, що можна буде кинути миттєвий погляд на обличчя БОГИНИ. Так само як і знання законів геометрії дає змогу людині виміряти далекі зорі (сонце) та їхній рух, сидячи в обсерваторії, так і знання Принципу Відповідності дає змогу людині розумно переходити від відомого до невідомого. Вивчаючи Монаду, вона розуміє Архангела.

3. Принцип Вібрації.

"Ніщо не спочиває - все рухається, все вібрує". Цей принцип містить у собі ту істину, що все перебуває в русі - "все вібрує" - і нічого не перебуває в спокої; ці факти підтверджує сучасна наука і засвідчує кожне нове наукове відкриття. І все ж цей Герметичний Принцип був проголошений Майстрами Стародавнього Єгипту. Цей принцип пояснює, що відмінність між різноманітними проявами матерії, енергії, розуму і навіть Духа, залежить, головним чином, від зміни швидкості вібрацій. Від ВСЬОГО, що є Чистим Духом, до найграндіозніших форм матерії, усе перебуває у вібрації. Що вища вібрація, то вище положення на шкалі. Вібрація Духа відбувається з такою інтенсивністю і швидкістю, що практично перебуває в спокої - так само як колесо, що швидко обертається, здається нам

нерухомим. А на іншому кінці шкали (діапазону) існує грандіозна форма матерії, вібрація якої настільки низька, що вона також здається нерухомою. Між цими полюсами існують мільйони мільйонів різних ступенів вібрації. Від корпускул і електронів, атомів і молекул до Світів і Галактик - усе перебуває в стані коливання. Це також справедливо стосовно планів енергії та сили (які також є ні чим іншим, як різними ступенями коливання), а також справедливо і в планах розуму (стан якого залежить від коливання), і навіть і в духовних планах. Розуміння цього принципу відповідними формами дає змогу учневі - герметистові контролювати як свої, так і чужі уявні коливання. Майстри також застосовують цей принцип до оволодіння явищами природи різними ШЛЯХАМИ. Той, хто розуміє принцип вібрації, "схопив скіпетр Влади", каже один зі стародавніх письменників.

4. Принцип Полярності.

"Усе двоїсте, усе має полюси. Усе має свій антипод (свою протилежність), протилежності ідентичні за природою, але різні за ступенем. Крайнощі сходяться. Усі істини ніщо інше, як напівістини. Усі парадокси можна примирити".

КІБАЛІОН

Цей принцип містить у собі, що і повторення. Усе це старі аксіоми герметиків. Це пояснює парадокси, які багатьох ставили в глухий кут, визначені таким чином: - "Теза й Антитеза ідентичні за природою, але різні за ступенем". "Протилежності подібні, розрізняючись тільки ступенем. Пари протилежностей можна звести (об'єднати, зблизити). Крайнощі сходяться. Все існує і не існує в один і той самий час. Усі істини є ніщо інше, як напівістини, кожна правда наполовину фальшива. Усе має дві сторони" тощо. Він пояснює, що все має два полюси, або два протилежні аспекти, і що протилежності, насправді, є двома крайнощами (екстремумами) одного й того самого, з численними й різними ступенями (градаціями) між ними. Наприклад, спека і холод, будучи протилежними, насправді є одним і тим самим - різниця тільки в ступені одного і того ж. Погляньте на ваш термометр і подивіться, чи зможете ви визначити, де закінчується тепло і починається холод. Немає такої речі - абсолютне тепло й абсолютний холод - обидва терміни просто позначають ступені одного й того самого; а це одне й те саме, що уявляється як тепло й холод, і є формою, різновидом і швидкістю коливання (вібрації). Тому тепло і холод є двома полюсами того, що ми називаємо теплом - явище, властиве всім проявам Принципу Полярності. Той самий принцип проявляється у випадку світла і темряви, які є одним і тим самим - різниця лише в ступенях між двома полюсами явищ. Де починається темрява і

починається світло? Яка різниця між великим і малим? Між важким і легким? Між гострим і тупим? Між високим і низьким? Між плюсом і мінусом? Принцип полярності пояснює ці парадокси, і жоден інший принцип не може замінити його. Той самий принцип діє і в плані Розуму. Візьмемо докорінний яскравий приклад - кохання й ненависть - два душевні стани, вочевидь геть різні, та, однак, існує градація ненависті й любові, середня точка між якими в нашому визначенні може пояснитися як приязність і неприязнь, що переходять одне в одне так поступово, що подекуди ми в розгубленості й не знаємо, чи любимо ми, чи взагалі байдужі. А все це є градаціями одного й того самого, що ми можемо легко помітити за хвилинних роздумів, і понад те, що встановлено як найважливіше Герметистами, що можна змінити вібрації ненависті та вібрації любові в нашому власному розумі, а також і в інших. Багато хто з нас, хто читає ці рядки, має власний досвід мимовільного швидкого переходу від любові до ненависті й навпаки, як у вас, так і в інших. І тому ви усвідомлюєте можливість виконання цього при використанні Бажання шляхом (за допомогою) Герметичних формул. Хороше і жакливе є нічим іншим як двома полюсами одного і того ж. І герметисти знають мистецтво трансформації в хороше шляхом Принципу Полярності. Коротко кажучи, "Мистецтво Полярності" стає частиною 'фазою Алхімії Розуму' відомої та застосовуваної стародавніми й сучасними Майстрами Герметиками. Розуміння принципу дає можливість змінювати як свою полярність' так і чужу' якщо ви присвятите час вивченню необхідної Майстерності цього мистецтва.

5. Принцип Ритму.

"Усе тече, втікає і витікає, все має свої припливи, все піднімається і падає - маятникоподібне коливання проявляється в усьому, Міру коливання вліво є міра коливання вправо. Ритми компенсуються".

КІБАЛІОН

Цей принцип містить у собі істину, що в усьому проявляється міра руху в один і інший бік - приплив і відплив, хитання вперед і назад - маятниковий рух, щось на кшталт руху відпливу й припливу, високого й низького припливу, між двома полюсами, що існують згідно з принципом Полярності, описаним раніше. Завжди існує дія і протидія' просування і відхід' підйом і спуск. Усе це - у дії Всесвіту' зірок' світів' людей і тварин' Розуму' енергії та матерії. Цей закон проявляється у створенні та руйнуванні (знищенні) світів' у піднесенні й занепаді нації' у житті всього і' нарешті' у душевних станах людини. Саме стосовно останнього Герметисти знаходять розуміння Принципу Ритму найбільш важливим'

Герметисти схопили цей принцип' виявивши його всесвітню застосовність (універсальність)' а також відкрили певні методи його наслідків на них самих за допомогою відповідних формул і методів. Вони застосовують уявні Закони Нейтралізації. Вони не можуть повністю уникнути його впливу' або запобігти його дії' але вони навчилися зводити його дію до певної міри' залежно від майстерності в цьому принципі. Вони навчилися користуватися ним' замість того' щоб бути використовуваними ним. У цьому' а також в інших методах полягає Мистецтво Герметистів. Майстер Герметиків поляризує себе в точці' де він бажає спочивати' а потім нейтралізує різні коливання маятника' який прагне відвести його до іншого полюса. Усі індивіди' які досягли певного ступеня майстерності' роблять це на певному рівні більш-менш несвідомо. Але Майстер робить це свідомо' використовуючи свої бажання' і досягає рівноваги й душевної стійкості' майже недоступних розумінню тієї частини мас' які хитаються туди й сюди як маятники. Цей Принцип Полярності був глибоко вивчений Герметиками' і методи протидії' нейтралізації та використання їх утворюють важливу частину Герметичної Алхімії Розуму.

6. Принцип Причини і Наслідку.

"Кожен принцип має свій наслідок, кожен наслідок має свою причину. Усе відбувається відповідно до закону. Випадок є ніщо інше, як ім'я закону' який не розпізнаний. Існує багато планів причинності' але ніщо не вислизає від Закону".

КІБАЛІОН

Цей принцип містить у собі той факт, що існує причина для кожного наслідку. Наслідок походить від кожної причини. Він пояснює' що все відбувається відповідно до закону' що ніщо й ніколи просто не трапляється' що немає такої речі' як випадок' що хоча існують площини причини й наслідку' причому вищі площини домінують над нижчими' проте ніщо й ніколи ні в чому не уникало закону' Герметисти розуміють мистецтво та методи піднесення над найпростішими площинами причин і наслідків до певної міри' і за допомогою розумного піднесення на більш високому плані' вони стають джерелами замість того' щоб бути наслідками. Маса людей проносяться' слухняні навколишньому середовищу. Бажання' прагнення' пристрасті сильніші за них самих. Спадковість' недовірливість та інші зовнішні причини рухають їх як пішаків на шахівниці життя. Але Майстри піднімалися на вищі плани, вони керують своїми настроями, характерами, чеснотами й силами: так само, як і навколишнє середовище, стають рушіями, замість пішаків. Вони допомагають грати гру життя, замість того, щоб гратися ними, або рухає їх

чужими бажаннями та навколишнім середовищем. Вони використовують принцип, замість того, щоб бути знаряддям. Майстри підкоряються причинності Вищих типів' але вони допомагають правити у своєму власному плані. У цьому твердженні сконцентовано все здорове знання Герметика - нехай прочитає хто може.

7. Принцип Статі.

"Стать у всьому - все має свій Чоловічий і Жіночий принцип. Стать проявляється у всіх площинах".

КІБАЛІОН

У цьому принципі полягає істина' що в усьому проявляється стать - Чоловіча і Жіноча. Сутність (початок) завжди в дії. Це справедливо не тільки у фізичній площині' а й у душевній' а також у Духовній. У фізичній площині стать проявляється як секс' а на вищому рівні вона набуває більш досконалих форм' але вона всюди та сама. Жодна творчість - фізична, душевна і духовна - неможлива без цього принципу. Розуміння його законів проллє світло на багато предметів, які ставлять у глухий кут людські уми. Принцип статі завжди діє в напрямку відтворення і творчості. Усі речі і всі люди містять обидва начала або цей великий принцип усередині себе (його або її)' Будь-який чоловічий предмет має жіночий початок; також і навпаки. Якщо ви зрозуміли філософію наукової та духовної творчості, ви повинні розуміти й вивчати цей Герметичний принцип. Він містить рішення багатьох таємниць життя. Ми попереджаємо вас' що цей принцип не має жодного відношення до численних низьких статевих деградуючих хтивих теорій' зусиль і керівництв' які підносять під заманливими назвами і які є проституцією Великого природного Принципу Статі. Так ниці залишки давніх, сумнозвісних форм фалліцизму сприяють руйнуванню душі, розуму, тіла, і Герметична філософія завжди піднімала свій протестуючий голос проти цих нищих вчень, що ведуть до хтивості, розпусти та збочення Принципів Природи. Якщо ви прагнете таких вчень - ідіть куди-небудь в інше місце. Герметизм не містить нічого для вас у цих рядках. Для чистого всі речі чисті' для низького - низькі.

Розділ 3. Ментальна трансмутація

"Душі можна перетворювати (трансмутувати) (так само як метали й елементи) з одного стану в інший' від градації до градації' від умови до умови' від полюса до полюса' від вібрації до вібрації. Істинне Герметичне перетворення є Мистецтвом Розуму".

КІБАЛІОН

Як ми встановили' Герметисти були першими Алхіміками' Астрологами і психологами' причому Гермес був засновником цих навчань. З астрології виросла сучасна астрономія' з алхімії - сучасна хімія. З містичної психології виросла сучасна психологія різних шкіл. Але не слід думати, що стародавні не були обізнані в тому, що сучасні школи вважають виключно своїм і спеціальним надбанням, Стародавні записали на каменях у Єгипті записи, які з очевидністю показують, що стародавні мали глибокі й повні пізнання в астрології, так сама побудова пірамід показує зв'язок між їхніми проєктами й даними астрономічної науки. Не були вони необізнані і в хімії, оскільки стародавні фрагменти показують, що вони були знайомі з хімічними властивостями речовин: справді, стародавні теорії, що стосувалися фізики, поступово підтверджуються новітніми відкриттями сучасної науки, особливо ті, що пов'язані з будовою матерії. Не можна також припускати' що вони не були знайомі з так званими сучасними відкриттями психології. Навпаки, єгиптяни були особливо навчені в психології, особливо в галузях, які сучасні школи ігнорують, але які, тим часом під ім'ям психічної науки ставлять у глухий кут психологів сучасності.

Якщо всесвіт мислячий за своєю природою' тоді ментальна трансмутація (душевне перетворення) має бути мистецтвом зміни умов Всесвіту за аспектами матерії сили та розуму. Отже' ви бачите' що душевне перетворення є справді магічним' про яке стародавні автори могли так багато сказати у своїх містичних працях' і щодо якого вони дали так мало практичних настанов. Якщо ВСЕ духовне' тоді мистецтво' яке дає здатність перетворювати ментальні умови' повинно дати Майстрові засіб керування матеріальними умовами' крім тих' які ми називаємо ментальними.

Як правило, ніхто, окрім дуже досвідчених духовних Алхіміків Розуму, не здатний досягти ступеня сили, необхідної для управління масивними фізичними умовами, таких як управління елементами природи. Виробництво або приборкання ураганів' землетрусів та інших грандіозних фізичних явищ - найкращі Вчителі запевняють своїх учнів' володіючи досвідом' який засвідчив' затвердив їх у такій вірі та висловлюваннях' що такі Майстри існують. Ці Майстри не влаштовують публічної демонстрації своїх сил' але вони прагнуть до усамітнення від натовпу для того' щоб краще виробити свій шлях від Шляху Прилучення. Ми наголошуємо тут на їхньому існуванні просто для того' щоб привернути вашу увагу до того факту' що їхня сила - суто сила Розуму' і діє за лінією вищих Душевних перетворень за Герметичним Принципом Менталізму. "Всесвіт є Думка (Розум)" - КІБАЛІОН.

Але учні - герметисти нижчого рівня' ніж Майстри Присвячені Вчителі' можуть вільно діяти в Ментальному плані в душевному перетворенні. Насправді все' що ми називаємо "психічними явищами"" "ментальним впливом"" "ментальною наукою"" "новопридуманими явищами" тощо діють по шляху' за тими самими загальними напрямками' бо лише один принцип має місце тут' незалежно від того' яким ім'ям названі явища.

Учень і практик ментальних перетворень діє в ментальній площині' перетворюючи ментальні умови та стани на інші' згідно з різними формами' більш-менш ефективними' Розумне вивчення' підтвердження' заперечення шкіл ментальної науки є ніщо інше, як формула' часто вельми недосконала та не наукова з Герметичного мистецтва. Більшість сучасних практиків були дуже неосвічені' порівняно зі стародавніми Майстрами' тому що вони не володіли фундаментальними знаннями' на яких засновані їхні роботи.

Не тільки ментальні стани самого себе можуть бути змінені й перетворені Герметичними методами' але й стани інших можуть і справді перетворюються так само' зазвичай несвідомо' деякими, хто розуміє закони й принципи' в тих випадках, коли люди' на яких вони впливають' не поінформовані про принципи самозахисту. І ба більше, багато учнів і практиків сучасної ментальної науки знають, що кожную матеріальну умову, залежну від розуму інших людей, можна змінити або перетворити за умови сильного бажання й вивчення умов життя, які змінилися і які бажає дана особа. Суспільство настільки поінформоване про ці речі' що ми не вважаємо за потрібне наголошувати на цьому' тому що наша мета полягає в тому' що б показати тут Герметичні принципи мистецтва' що лежать в основі всіх цих різноманітних форм практики - благих і жажливих - тому що його ще можна використати в різних напрямках відповідно до Герметичного принципу полярності.

У цій невеликій книжці ми встановили основні принципи ментального перетворення для того, щоб усім, хто читає, можна було вхопити керівні принципи (що лежать в основі) і в такий спосіб оволодіти ключем майстерності, що відкриє багато дверей принципу полярності.

Звернемося зараз до обговорення першого із семи Герметичних принципів - принципу Менталізму' в якому пояснюється істина. "Усе є Думка"" "Всесвіт ментальний"" кажучи словами КІБАЛІОНа. Ми просимо пильної уваги і ретельного вивчення цього Великого Принципу з боку наших учнів' бо це справді базовий принцип усієї Герметичної філософії та Герметичного Ментального Перетворення.

Розділ 4. Все

"Під і за Всесвітом Часу' Простору і Зміни завжди можна знайти суттєву Реальність (дійсність) - основну Істину".

КІБАЛІОН

"Сутність" означає те' під чим маються на увазі всі зовнішні прояви: суть матеріальна дійсність' явище саме по собі тощо. "Суттєвий" означає той, що дійсно існує' є дійсним елементом' є реальним тощо. "Дійсність" має на увазі стан реального буття' істинного' триваючого' такого, що має силу' стійкого (постійного)' безперервного' чинного тощо.

Під і за всіма зовнішніми проявами має бути завжди суттєва реальність. Це закон. Людина' розмірковуючи про Всесвіт' частинкою якого вона є' не бачить нічого' окрім' змін матерії' в силах і душевних станах' Вона бачить, що нічого справді не існує' але все стає і змінюється. Ніщо не є нерухомим - усе народжується, росте, помирає; у той самий момент, коли явище досягає своєї вершини, воно починає знижуватися - закон ритму завжди діє постійно; немає реальності, тривалості, величини сталості та речовинного характеру в будь-чому - ніщо не є постійним, окрім змін. Він бачить усі явища як такі, що впливають з інших, що перетворюються на інші, - постійна дія і протидія, вливання і відтік, побудова і руйнування, творчість і знищення, народження, зростання і смерть. Ніщо не триває' крім зміни. Якщо вона мисляча людина' вона усвідомлює' що всі ці зміни' явища, що змінюються, мають бути зовнішніми проявами якоїсь сили' якоїсь Істотної Реальності.

Усі мислителі всіх земель і всіх часів визнавали необхідність постулювання існування цієї Істотної Реальності. Усі філософії, що заслуговують на цю назву, засновані на цій думці. Людина дала цій Істотній Реальності безліч назв - дехто називав її Божеством (під безліччю імен), інші називали її "Нескінченною і вічною енергією", треті намагалися назвати її "Матерією", але всі визнавали її існування. Це самоочевидно і не потребує доказу.

У цих уроках ми слідували прикладу найвидатніших мислителів світу - як стародавнього, так і сучасного - Майстрів Герметиків - і назвали цю основну Силу, що існує Дійсність, герметичною назвою "ВСЕ", вважаючи цей термін найбільш вичерпним з тих, що коли-небудь застосовувалися людиною до того, що перевершує імена і назви.

Ми слідуємо і вчимо точці зору найбільших з Герметиків - мислителів усіх часів, а також тих просвітлених душ, які досягли вищих площин буття, які стверджують, що внутрішня природа цього ВСЬОГО непізнана. Так і повинно бути' бо ніхто' крім самого ВСЬОГО не може осягнути своєї природи і буття.

Герметисти вірять і вчать, що ВСЕ саме по собі є і має бути завжди непізнаним. Вони приймають всі теорії' припущення і тлумачення теологів і метафізиків, що належить до внутрішньої природи ВСЬОГО, ні за що інше як за дитячі спроби смертних розумів осягнути таємницю Нескінченності. Такі спроби зазнавали і завжди зазнаватимуть невдачі, зважаючи на саму природу проблеми. Той, хто робить такі спроби, блукає лабіринтом думок навкруги та навкруги доти, доки не втратить здоровий глузд у міркуванні, у діях і в поведінці до такої міри, що стане абсолютно не придатним до життя і праці. Така людина

схожа на білку, яка несамовито біжить усередині обертового колеса, вічно прагнучи і нічого не досягаючи, залишаючись, як і раніше, бранцем, який стоїть на тому самому місці, звідки було розпочато біг.

Ще більш самовпевнені ті, хто намагається приписати ВСЬОМУ якусь особистісну характеристику, якості та властивості самих себе, надаючи цьому ВСЬОМУ людські емоції, почуття й переживання, аж до найнижчих людських властивостей, як-от ревності, схильність до лестоців, слави, пристрасть до образ і поклоніння, і всі інші пережитки дитячих періодів людського роду. Такі ідеї негідні зрілих чоловіків і жінок, і відкидаються ними.

Тут мені здається доречним зауважити, що ми проводимо відмінність між Релігією і Теологією, між Філософією і Метафізикою. Релігія для нас означає інтуїтивне усвідомлення існування цього ВСЬОГО та чиєсь ставлення до нього, тоді як Теологія означає спроби людей приписати особистісні властивості й характеристики цьому ВСЬОМУ, створити теорії щодо його взаємовідносин, бажань, пристрастей, планів і проєктів, виправдати потребу "людей-посередників" між цим "ВСІМ" та звичайними людьми. Філософія для нас означає прагнення до пізнання речей пізнаваних і пояснюваних, тоді як метафізика є спроба винести це дослідження за межі пізнаваного, виходячи з тих самих передумов, що й теологія. Як релігія, так і філософія мисляться нами як явища, які сягають корінням у Реальність, тоді як теологія і метафізика видаються нам подібними до зламаной очеретяної тростини, яка росте на хитких пісках невігластва, і слугують вельми ненадійною опорою для думки та душі людини. Ми не наполягаємо на тому, щоб наші учні прийняли ці визначення, - ми хотіли просто показати наше розуміння. Але, у всякому разі, в цих уроках ви дуже мало почуєте про Теологію і Метафізику.

У той час як внутрішня природа цього ВСЬОГО непізнавана, існують певні істини, пов'язані з його існуванням, які людський розум змушений прийняти. Вивчення цих висловлювань є безсумнівною цариною досліджень, особливо якщо вони узгоджуються з висловлюваннями Просвітлених з більш високих планів. І до цього дослідження ми вас тепер запрошуємо.

"Те, що є Основною Істиною - Істотною Реальністю - вище за будь-які імена, але мудрі люди називають її ВСІМ" (КІБАЛІОН).

"За своєю сутністю це ВСЕ непізнаване" (КІБАЛІОН)

"Але слова Розуму мають бути прийняті гостинно і вивчені з повагою" (КІБАЛІОН).

Людський розум, доводи якого ми повинні приймати остільки, оскільки ми взагалі мислимо, говорить нам щодо цього ВСЬОГО, без спроб зрушити завісу Невідомого, таке:

1. ВСЕ має бути всім, що реально існує, Ніщо не може існувати поза ВСІМ, інакше ВСЕ не було б ВСІМ.
2. ВСЕ має бути нескінченним, тому що немає нічого більшого, що могло б визначити, обмежити, огородити, поставити межі та перепони ВСІМ. Воно має бути нескінченним у часі - тобто вічно; - воно повинно завжди безперервно існувати, оскільки немає нічого, що могло б коли-небудь створити це ВСЕ, і ніщо ніколи не створюється з нічого, а якщо воно

колись не було, нехай навіть на мить, воно б не було і тепер, ВСЕ повинно було існувати безперервно завжди, оскільки немає нічого, що могло б його зруйнувати; ВСЕ ніколи не зможе не бути, навіть на мить, оскільки ніщо ніколи не зможе стати нічим, ВСЕ повинно бути безмежним у просторі, воно повинне бути скрізь, оскільки немає простору поза ВСІМ. Воно не може бути якимось іншим, ніж нескінченним у просторі без часу, перерв, поділів або обривів, бо немає нічого, що могло б перервати, розділити або обірвати його протяжність і нічого, що могло б "заповнити його час", Воно повинно бути Нескінченним за Силою (владою) або Абсолютним, бо немає нічого, що могло б лімітувати, обмежувати, визначати, обурювати або зумовлювати його - ВСЕ не підвладне жодній іншій Силі, тому що немає іншої Сили.

3. ВСЕ має бути незмінним, тобто не повинно піддаватися змінам у своїй дійсній природі, тому що немає нічого, що могло б впливати на ВСЕ, немає нічого, у що воно могло б змінитися, або з чого воно могло б коли-небудь змінитися. Воно не може бути збільшене або зменшене в будь-якому відношенні, Воно повинно було бути завжди і завжди залишитися саме тим, що воно являє собою тепер - ВСІМ. Нічого не було ніколи, немає тепер і ніколи не буде, у що воно могло б переродитися. ВСЕ нескінченно, абсолютно, вічно і незмінно. Звідси випливає, що щось кінцеве, мінливе, швидкоплинне, зумовлене не може бути ВСІМ. І оскільки поза ВСІМ немає насправді нічого, остільки всі такі кінцеві речі мають бути насправді *нічим*. Не лякайтеся, ми не намагаємося ввести вас у сферу Християнської Науки під покровом Герметичної філософії. Існує примирення цих абсолютно протилежних положень. Ми досягнемо його свого часу.

Ми бачимо навколо нас те, що називається "матерією", що утворює фізичну основу всіх форм. Чи є ВСЕ просто матерією? Аж ніяк ні. Матерія не може проявити життя або думку, а оскільки життя і думка проявляються у Всесвіті, ВСЕ не може бути матерією, оскільки ніщо не піднімається вище від усієї сутності, ніщо не проявляється як наслідок без причини, ніщо не розвивається як наступне, якщо немає чогось попереднього. До того ж сучасна наука говорить нам про те, що немає насправді такої речі, як матерія; те, що ми називаємо матерією, є ніщо інше, як "дискретна енергія або сила", тобто енергія і сила за низьких темпів вібрації. Як казав нещодавно один письменник: "Матерія перейшла в таємницю". Навіть матеріалістична наука залишила теорію матерії і зупинилася на підставі "Енергія".

Тоді, чи є ВСЕ простою енергією або силою? Ні енергією, ні силою, як їх позначають матеріалісти, тому що їхні енергія і сила - сліпі механічні явища, позбавлені життя в думці, Життя і думка ніколи не можуть виникнути зі сліпої енергії або сили через причину, зазначену раніше: "Ніщо не може піднятися вище за свою суть". "Ніщо не розвивається, якщо воно не міститься, ніщо не проявляється в дії, якщо немає причини".

Отже, ВСЕ не може бути просто енергією або силою, бо інакше не було б ні Життя, ні Думки, і ми знаємо це краще за будь-кого, бо ми живемо й користуємося розумом для обговорення цього самого питання, так само як і ті, хто проголошує, що енергія і сила є ВСЕ.

Що ж ми знаємо з того, що існує у Всесвіті й було б вищим за матерію чи енергію? Життя і Розум, Життя і Думка у всіх їхніх змінах і градаціях розвитку. "Тоді, - запитаєте ви, - чи не хочете ви нам сказати, що ВСЕ є Життя", "І так, і ні" - буде відповідь. Якщо ви маєте на увазі Життя і Думку так, як її розуміють "бідні смертні", то ми скажемо: - "Ні, ВСЕ не таке". Але який же тип життя і Думки ви маєте на увазі? - запитаєте ви. Відповідь: - "Думка, що живе, настільки ж вища від того, що смертні розуміють під цими словами, наскільки Життя і Думка вищі за механічні Сили та Матерію - Нескінченний Розум, що живе, настільки ж вищий, як порівняти з кінцевим Життям і Розумом". Ми маємо на увазі те, що просвітлені (високі) душі мають на увазі, коли з повагою вимовляють слово "ДУХ".

"ВСЕ - є БЕЗКІНЧЕННО ЖИВУЧИЙ, і РОЗУМНО ПРОСВІТЛЕНІ НАЗИВАЮТЬ ЙОГО ДУХОМ".

Розділ 5. Космос розуму

"Всесвіт розумний - це впливає з ВСЬОГО".

КІБАЛІОН

ВСЕ - є ДУХ, але що є ДУХ? Не можна вдаватися в питання, оскільки його пояснення означає визначення ВСЬОГО, яке не може бути пояснене або визначене. Дух - назва, дана людьми найвищій концепції Нескінченного: "Живучий розум" означає "дійсну Сутність", означає Живу Думку, яка настільки значно перевершує Життя і Розум, як ми їх знаємо, наскільки останні вищі за механічні Енергію і Матерію. Дух вищий за наше розуміння, і ми користуємося цією назвою остільки, оскільки ми можемо говорити або думати про ВСЕ. Для того, щоб думати і розуміти, ми знаходимо виправдання в думці, що Дух є Безмежно живий Розум, водночас усвідомлюючи, що ми не можемо повністю зрозуміти ЙОГО. Ми повинні або чинити подібним чином, або припинити думати про це взагалі.

Продовжмо міркування про природу Всесвіту загалом і в його окремих частинах. Що є Всесвіт? Ми бачили, що не може бути нічого поза ВСІМ. Тоді Всесвіт - це ВСЕ. Ні, цього не може бути, тому що Всесвіт здається таким, що складається з Безлічі і постійно змінюється, і в інших відношеннях він неспівмірний з тими ідеями, що ми змушені були прийняти відносно ВСІХ, як це було встановлено в нашому останньому уроці. Тоді, якщо Всесвіт не є ВСІМ, то він має бути НІЧИМ - такий неминучий висновок розуму при першій думці. Але це незадовільна відповідь, оскільки ми відчуваємо існування *Всесвіту*. Тоді, якщо Всесвіт не є ні ВСІМ, ні НІЧИМ, то чим же він може бути? Дослідім це питання.

Якщо Всесвіт існує взагалі, або здається таким, що існує, він має якимось чином виходити з ВСЬОГО - він має бути творінням ВСЬОГО. Але оскільки щось не може походити з Нічого (нуля - порожнечі), то з чого ж ВСЕ могло створити його. Деякі філософи відповідають на це питання, кажучи, що ВСЕ створило Всесвіт із Самого Себе, тобто з існування до змісту ВСЬОГО. Але цього не може бути, тому що з ВСЬОГО не можна нічого відняти, ні розділити Його, як ми вже бачили, і знову ж таки, якби це було так, то хіба не усвідомлювала б кожна частка Всесвіту свою приналежність до ВСЬОГО - ВСЕ не може втратити знання самого себе, ні справді СТАТИ атомом або сліпою силою, або нижчою істотою, Дійсно, деякі люди, усвідомивши, що ВСЕ є справді ВСЕ, усвідомивши, що вони - люди - існують, доходять висновку, що вони і ВСЕ - одне й те саме (наповнюють повітря криками - дослівно), вибухають вигуками (криками): "Я - є Бог" на розвагу натовпу і печалі мудрих. Вигук "Я Людина" порівняно з цим, був би скромним.

Але що ж дійсно є Всесвіт? - якщо він не є не ВСІМ і не створений Усім шляхом поділу себе на фрагменти? Чим же він ще може бути - і з чого він може бути створений. Давайте ретельно дослідимо це. Ми виявимо, що "Принцип відповідності" (дивись урок 1) приходить тут нам на допомогу. Стара Герметична аксіома "як вгорі, так і внизу" може бути використана в цьому випадку. Спробуємо поглянути поглядом тих, хто працює у вищих планах, і дослідити останнє самі. Принцип відповідності має допомогти нам у цьому, так само як і в Інших завданнях.

Подивимося, як творить Людина на своїх площинах буття. Отже, по-перше, вона може творити, створюючи що-небудь зі сторонніх матеріалів. Але це не підходить, оскільки немає матеріалів *поза* ВСІМ, точніше, з чого воно може творити. Але, по-друге, людина відтворює або відтворює свій тип процесом народження, що являє собою саморозмноження, супроводжуване передачею частини себе, своєї істоти потомству. Але це теж не ПІДХОДИТЬ внаслідок того, що ВСЕ не може передавати або відняти від себе частину, ні відтворити або розмножитися саме: у першому випадку буде віддача, у другому - примноження або додавання до всього, Обидві думки безглузді. Чи немає третього способу людської творчості. Так, він є: по-перше, вона творить подумки. І, чинячи подібним чином, вона не користується жодними матеріалами, не відтворює саму себе, однак, Дух її пронизує Духовну творчість.

Дотримуючись принципу Відповідності, ми переконуємося в припущенні, що Всесвіт творить Всесвіт Розумом (подумки), подібно до того, як Людина створює Мисленнєві образи. І тут переконання Розуму точно збігаються з доводами Просвітлених, зазначеними в їхніх вченнях і писаннях. Такі вчення мудрих людей. Таким було вчення Гермеса.

ВСЕ не може творити жодним чином інакше, окрім як подумки, без користування матеріалами (і їх немає для використання), ні навіть відтворюючи себе (що також неможливо). Немає жодного виходу з цього висновку Розуму, який, як ми вже казали, узгоджується з найвищими вченнями Просвітлених. Так само як Ти, учень, можеш створити *сам* свій Світ у своїй душі, так само ВСЕ створює Всесвіт у своєму мисленні. Але ваш світ є творінням думки кінцевого розуму (мозку), тоді як творіння ВСЬОГО є

творінням Нескінченного. Обидва схожі за типом, але нескінченно різняться за рівнем. Ми заглиблюємося більш детально в процес творчості та прояву в міру нашого подальшого просування. Але це питання слід запам'ятати в такому вигляді: Всесвіт і весь його вміст є уявним (розумним) творінням ВСЬОГО. Воістину, дійсно, ВСЕ є Розум.

"ВСЕ створює у Своєму Нескінченному Мозку нескінченні світи, існуючі ери (часи вічності) Часу - і все ж таки для ВСЬОГО створення, розвитку, занепад і смерть *мільйонів* Світів по (порівняно) по часу, подібно до миті ока" - Кібаліон.

"Нескінченний Розум ВСЬОГО є червом Світів" - Кібаліон.

Принцип статі (дивись урок 1 і 3 наступних уроки) проявляється у всіх планах: життєвих, матеріальних, уявних і духовних. Але як ми зазначили раніше "стать не означає "секс" - секс є просто матеріальним проявом статі.

"Стать" означає відношення до породження *або* творчості". І що б будь-коли не було породжено або створено на будь-якій площині - завжди має проявитися *закон статі*. І це справедливо навіть у створенні Світів.

Але не поспішайте з висновком, що ми вчимо, буцімто існує чоловічий і жіночий Бог, або Творець. Така *ідея* є простим спотворенням давніх вчень з цього питання. Справжнє вчення полягає в тому, що ВСЕ саме по собі вище статі, остільки оскільки воно вище за будь-який інший закон, включно із законами Часу і Простору. Такий Закон, з якого закони випливають, але до яких він не схильний. Але коли ВСЕ проявляється в планах породження і творчості, тоді воно діє відповідно до закону і Принципу, оскільки воно зсувається на нижчі площини Буття. І, відповідно, воно проявляє Принцип Статі, в його чоловічому і жіночому аспектах, у Ментальному Плані, звичайно.

Така думка може здатися дивною тому, хто почує її вперше, хоча ви всі пасивно вже її прийняли у ваших повсякденних концепціях. Ви говорите про Батьківство Бога та про Материнство Природи: про Бога - Божественного Отця, та Природу - Матір Всесвіту, - усвідомлюючи таким чином інстинктивно Принцип Статі у Всесвіті, чи не так? Принцип Статі у Всесвіті.

Але Герметичне вчення не має на увазі дійсної дійсності: ВСЕ єдине - два Аспекти просто є аспектами прояву. Вчення говорить, що Чоловічий Принцип, що проявляється Всім, стоїть, однак, абсолютно окремо від дійсного уявного створення Всесвіту (не стосується його). Він спрямовує своє Бажання в бік Жіночого Принципу (який може бути названий Природою), після чого останній розпочинає дійсну роботу розвитку всесвіту від простих центрів (може згустків) енергій до людини і так далі ще вище, у повній відповідності до твердо встановлених та твердо діючих законів природи, Якщо ви надаєте перевагу старому способу думок, можете думати про Чоловічий Принцип як Бога, чи Батька, та Жіночий Принцип як Природу Матері Всесвіту, в утробі якої все було породжено. Це просто поетичний мовленнєвий образ - така ідея дійсного створення Всесвіту. Але завжди

пам'ятайте, що ВСЕ - єдине, і що в його Нескінченному розумі розвинений, створений та існує Всесвіт.

Вам може допомогти в досягненні відповідного розуміння застосування Закону Відповідності до вас самих і до (закону) вашого власного розуму. Ви знаєте, що та частина вас, яку ви називаєте "Я", по суті, стоїть окремо і спостерігає за створенням уявних образів у вашому розумі. Та частина вашого розуму (розуму), і де відбувається уявна творчість, може бути названа Мною, на відміну від "Я", яке стоїть осторонь, спостерігає і розслідує думки, ідеї та образи Мене. Пам'ятайте, "як угорі, так і внизу", і явища одного плану можна використати для розв'язання загадок вищих або нижчих планів.

Хіба дивно, що ви, дитино, відчуваєте інстинктивне благоговіння до ВСІХ речей, яке ми кличемо "релігією", - ту повагу і шанування Отця Розуму. Чи дивно, що коли ви розмірковуєте про творіння і чудеса Природи, вас охоплює могутнє почуття, яке глибоко сягає корінням всередину вашої істоти. Ця Матір - Думка, до якої ви близько примикаєте, подібно до дитини, що притискається до грудей Матері.

Не робіть помилки, припускаючи, що той малий світ, який ми бачимо навколо нас - Земля, що є простою порошинкою Всесвіту, - є Всесвітом. Існують мільйони мільйонів таких Світів у Нескінченному Розумі ВСЬОГО, і навіть у нашій власній малій сонячній системі є сфери й площини життя, що значно перевершують наші, й істоти, порівняно з якими ми, смертні, прикуті до землі, подібні до слизових форм життя на дні океану, якщо порівнювати їх із Людиною. Є істоти з силами і характерами, набагато вищими, ніж ті, що людина приписувала Богам. І, однак, ці істоти були колись подібні до вас і навіть нижчі - і ви коли-небудь будете подібні до них і навіть вищі згодом, бо така Доля Людини, передбачена Просвітленими.

І Смерть - не дійсна смерть, навіть у Відносному почутті - це ніщо інше, як Народження нового життя - і ви підете вище й вище, до вищих, і навіть іще вищих планів життя, впродовж Вічності та Вічностей Часу. Всесвіт - ось дім, і ви досліджуєте його найвіддаленіші глибини до кінця Часу. Ви живете в Нескінченному Розумі ВСЬОГО, і ваші володіння нескінченні, як у часі, так і в просторі. І наприкінці великого циклу Вічностей, коли ВСЕ вбере в себе всі свої творіння, ви будете щасливими, тому що тоді ви набудете здатності пізнати Повну Істину Єдності у ВСЬОМУ. Такі висловлювання Просвітлених - тих, хто досяг успіху на шляху.

А тепер - заспокойтеся і будьте безтурботні - ви в безпеці й під захистом Нескінченної сили Батька - Матері Розуму.

"Усередині Отця - Матері Розуму, смертного діти дому".

Кібаліон.

"Немає нікого ні без Отця, ні без Матері у Всесвіті".

Розділ 6. Божественний парадокс

"Напівмудреці, усвідомлюючи порівняльну нереальність Всесвіту, уявляють, що вони можуть ігнорувати його Закони, - такі є самовпевненими й марнославними дурнями, і вони розбиваються зі скелі та розриваються на шматки через їхню дурість. Істинно мудрі, усвідомлюючи природу Всесвіту, використовують закон проти Закону, Найвище проти найнижчого і за допомогою мистецтва Алхімії перетворюють небажане на цінне, і таким чином, майстерність полягає не в ненормальних мріях та баченнях і фантастичній уяві або житті, а у використанні Найвищих сил проти найнижчих, і в ухилянні від більш низьких планів шляху вібрацій до вищих. Трансмутація, а не самовпевнена зневага - це зброя Майстра".

Кібаліон.

Такий парадокс Всесвіту, що виходить (наступний) з Принципу Полярності, який проявляється, коли ВСЕ починає творити. Прислухайтеся до нього, бо він вказує на різницю між напівмудрістю і мудрістю. У той час як Біс звісно ВСЕ: Всесвіт, його закони, ЇЇ СИЛИ, ЇЇ ЖИТТЯ, ЇЇ ЯВЛЕННЯ, як такі видимі в стані медитації чи мрії, проте до всього, що звісно у Всесвіті треба ставитись як до Дійсного - але життя, і дія, і думка мають бути водночас засновані на відповідності з Вищою Істиною, що завжди є незбагненною. ВСЕ відповідно - зі своїми площинами і Законами, - Всесвіт справді реальність, інакше горе було б Всесвіту, тому що не було б результату від нижчого до вищого, Божественного, - Всесвіт став би застиглим і процес став би неможливим. Якщо людина внаслідок напівмудрості діє і живе та думає просто як про мрію, за аналогією (зі своїми власними) з кінцевими мріями, тоді справді для неї це стає таким. І він, наче сновиди, йде, спотикаючись по колу знову і знову, не здійснюючи жодного процесу і, врешті-решт, прокидається від падіння увесь у синцях та подряпинах, зіштовхнувшись із природними Законами, якими він нехтував. "Зберігайте ваш Розум завжди на Зірці, але нехай ваші очі стежать за вашими кроками, інакше ви впадете в багнюку, внаслідок вашого погляду ВНИЗ. Пам'ятайте Божественний Парадокс, що в той час, як Всесвіту не існує, він все-таки є. Завжди пам'ятайте Два полюси Істини - Абсолютний і Відносний. Остерігайтеся напівістин. Те, що Герметисти знають як закон Парадокса, є аспектом Принципу Полярності. Герметичні Писання сповнені посиланнями на прояви Парадокса, коли йдеться про межі Життя та Буття. Вчителі постійно застерігають своїх учнів від помилок і упущень "іншого боку". Їхні застереження особливо спрямовані

на проблеми Абсолютного та Відносного, що ставлять у глухий кут усіх учнів філософії та змушують так часто думати й діяти на противагу тому, що відомо як "загальні почуття". І ми застерігаємо всіх учнів бути впевненими в оволодінні Божественним Парадоксом, полюсами абсолютного і Відносного, щоб вони не були ввергнуті в болото напівістин. З огляду на це, і був написаний саме цей урок. Читайте його уважно.

Перша думка, яка приходить мислячій людині, після того, як вона усвідомлює Істину, що Всесвіт є Духовною Творчістю ВСЬОГО, така: Всесвіт і весь його вміст є просто ілюзією, нереальністю: ідея, проти якої повстають усі інстинкти, але ця істина, як і всі інші, повинна бути розглянута як з абсолютної, так і з відносної думки. З Абсолютної думки Всесвіт є ілюзією, мрією, фантасмагорією порівняно із самим Всім. Ми знаємо це навіть з нашого звичайного погляду, бо ми говоримо про Світ як про швидкоплинне бачення, що приходить і відходить, народжується й помирає, тому що елементи нестійкості й зміни, скінченності, ілюзорності всього мають бути пов'язані не з думкою про створений Всесвіт на противагу ідеї ВСЬОГО, незалежно від того, якими є наші вірування, що стосуються природи обох. Філософ, метафізик, учений, теолог - усі сходяться на цій думці. Цю думку можна знайти в усіх формах філософського мислення та релігійних концепцій, так само як і в теорії шанованих шкіл метафізики та теології.

Так, Герметичні вчення не проповідують нематеріальності у Всесвіті в сильніших позначеннях, ніж ті, що відомі всім, хоча їхнє уявлення предмета може видатися чимось набагато дивнішим. Усе, що має початок і закінчення, має бути до певної міри нереальним і не істинним - і Всесвіт теж підходить під це правило в усіх школах мислення (абсолютної думки немає). Немає нічого реального, крім ВСЬОГО, незалежно від того, якими назвами ми можемо користуватися під час обмірковування або обговорення цього предмета. Чи Всесвіт створено з матерії, чи він є духовним творінням Розуму ВСЬОГО, він не матеріальний, але постійно (не тривалий) вічний. Предмет часу, простору, вимірювання. Ми хочемо, щоб ви глибоко усвідомили цей факт, перш ніж ви складете власну думку (судження) про Герметичну концепцію ментальної природи Всесвіту. Поміркуйте над безліччю інших концепцій, і ви побачите, наскільки це справедливо щодо них.

Але Абсолютна думка показує лише один бік картини - іншим боком є Відносна. Абсолютна істина визначена як "Предмети як їх знає Розум Бога". Тоді як Відносна істина - "Предмети як їх розуміє вищий розум Людини", і тому, тоді як для ВСЬОГО Всесвіт має бути нереальним, ілюзорним, простою мрією чи наслідком медитації - не важливо: для скінченних умів, які є частиною цього Всесвіту, що розкидають його з позицій смертного, він є частиною цього Всесвіту. Всесвіт справді вельми реальний і має вважатися таким під час пізнання з абсолютної думки, ми не повинні припускати помилки заперечення або нехтування фактів і явищ Всесвіту в тому вигляді, в якому вони подані нашим простим здібностям (почуттям).

Пам'ятайте, ми не є ВСЕ. Взяти знайомі приклади. Ми всі усвідомлюємо той факт, що Матерія "існує" в наших почуттях: ми дорого поплатилися б, якби так не робили. І все ж наші кінцеві вуха розуміють наукові положення, твердження, що немає такої речі як матерія,

з наукового погляду (те, що ми називаємо матерія) заведено мати на увазі під цим простий стан атомів, до того ж ці атоми є простим об'єднанням одиниць сили, що зветься електронами або іонами, які коливаються в постійному круговому русі. Ми вдаряємо ногою камінь і відчуваємо удар (вплив), і він здається реальним, незважаючи на те, що ми знаємо, що він є тим, що ми встановили вище. Але пам'ятайте, що наша нога, яка відчуває відчуття, за допомогою нашого мозку (нервів, органів сприйняття) є тим самим певною мірою матеріалом, також побудованим з електронів, і те саме стосується і наших органів чуття. І, нарешті, якби не володіли розумом, ми не знали б ні ноги, ні каменю.

І навіть ідеї художника чи скульптора, які він прагне відтворити в камені чи на полотні, здаються йому дуже реальними. Те саме стосується і характеру в думках автора (письменника чи драматурга), який він (характер) прагне виразити так, щоб інші пізнали, і якщо це справді справедливо у випадку нашого кінцевого розуму (розуму), то яким не має бути рівень реальності ментальних (духовних) образів, створених у Розумі Нескінченного. О друзі! Для смертних цей Всесвіт Розуму справді дуже реальний, це єдине, що ми знаємо, хоча ми й не розуміємо, не піднімаємося від плану до плану вище до нього. Дізнатися його іншим шляхом, щоб пізнати його з іншого боку справді досвідом, ми маємо бути самі ВСІМ. Справедливим є те, що чим вище ми піднімаємось за рівнем, чим ближче підбираємось до розуму Отця, тим очевиднішою стає ілюзорна природа речей, аж доти, поки ВСЕ остаточно не вбере нас у себе, бачення не зникне справді. Тож не слід зупинятися на межі ілюзії, давайте краще, пізнаючи істинну природу Всесвіту, постараємося зрозуміти його ментальні закони і спробуємо користуватися ними для досягнення кращого ефекту в нашому просуванні вгору через життя, у міру того, як ми переходимо від одного плану буття до іншого. Закони Всесвіту є нічим іншим, як Життєвими законами внаслідок своєї духовної природи. (Усі, за винятком УСЕ, підкоряються. Що ж реально в Нескінченному Розумі ВСЬОГО після тієї самої реальності, яка проявляється в природі ВСЬОГО).

Отже, не відчувайте себе в небезпеці (не бійтеся). Усі ми перебуваємо (спочиваємо) в Нескінченному Розумі ВСЬОГО, і ніщо не може завдати нам шкоди або нас налякати. Немає жодної сили поза ВСІМ, здатної впливати на нас. Тому ми можемо спочивати і почуватися в безпеці. Цей світ спокою і щастя та безпеки здійсниться, коли ви в певний момент його досягнете. Потім спокійні й мирні ми спимо, заколисані в Колисці океану - "благополучно спочиваючи на грудях Океану Нескінченного Розуму, яким є ВСЕ. Воістину у ВСЬОМУ ми рухаємося й існуємо. ("Бо ми ЇМ живемо і рухаємося та існуємо" Дії Апостолів 17, 28).

Матерія є не більше і не менше як матеріал для нас, коли ми перебуваємо в матеріальному плані, хоча ми знаємо її як просто скупчення електронів, або часток, які так швидко коливаються й обертаються, утворюючи молекулу, а останні, своєю чергою, утворюють більші маси матерії. У жодному разі матерія не стає менш матеріальною, коли ми спрямовуємо наші дослідження глибше і коли пізнали з Герметичних вчень, що сила, не більше ніж частинками якої є електрони, - просто прояв Розуму ВСЬОГО і, як усе інше у Всесвіті, суто ментальна за своєю природою. Перебуваючи в плані Матерії, ми повинні пізнати її явища, ми можемо керувати Матерією, як це роблять усі Майстри більш-менш

високого рівня. Але ми чинимо подібним чином, застосовуючи вищі Сили. Ми робимо дурість, якщо спробуємо знехтувати існуванням матерії у Відносному Аспекті. Ми можемо знехтувати її владою над нами - і саме так, але нам не слід намагатися ігнорувати її в її Відносному Аспекті, принаймні тому, що ми перебуваємо (мешкаємо) в її площині. Закони Природи не стають менш постійними або ефективними, коли ми пізнаємо їхню аналогію, будучи духовним творінням. Ми долаємо нижчі закони, використовуючи вищі - і тільки так. Але ми не можемо уникнути Закону або піднятися всередині вище за нього, ніщо, окрім ВСЬОГО, не уникне Закону, і це тому, що ВСЕ є законом саме по собі, Законом, з якого походять усі закони. Найбільш просунуті Майстри можуть оволодіти силами, які люди зазвичай приписували Богам, і існують незліченні рівні, ступені Буття і величезної Ієрархії Життя, що Буття і Сили перевершують навіть ті, що притаманні найвищим Майстрам, у ступені, незбагненній для розуму смертних. Але навіть найвищий майстер і найвища Істота має схилити голову перед Законом і бути нічим порівняно з ВСІМ. Тож якщо навіть ці найвищі Істоти або Сили перевищують ті, що приписуються людьми Богам, - навіть якщо вони пов'язані й підпорядковані Закону, тоді уяви ту самовпевненість смертної людини нашої раси й нашого рангу, коли вона намагається думати про закони Природи, як про "нереальні, візіонерські й ілюзорні", бо їй удалося досягти Істини, що закони Ментальні за своєю природою і є Духовними Створіннями ВСЬОГО: ті закони, що призначені ВСІМ: для управління законами, їх не можна заперечувати або відкидати, стільки ж, скільки існуватиме Всесвіт, триватимуть і вони, тому що Всесвіт існує завдяки цим законам, які формують основу і визначають його весь.

Герметичний принцип Менталізму пояснює істинну причину природи Всесвіту тим, що все Подумки (розумно) не змінює наукових концепцій Всесвіту, Життя, Еволюції. Дійсно, наука просто підтверджує вчення Герметиків, останні ж просто вчать, що природа Всесвіту "духовна", тоді як сучасна наука стверджує, що вона "матеріальна" або (пізніше), що вона є енергія за останніми дослідженнями. Герметичні вчення не чіпляються до основного принципу Г. Спенсера, який постулює "Нескінченну і Вічну енергію, з якої виникають усі явища (речі)". Дійсно Герметики при знають філософію Спенсера найвищим зовнішнім (проявом дії) твердженням дії Божественних Законів, що коли-небудь висловлювалося, і вони впевнені, що Спенсер (перевтілювався) був перевтіленням стародавнього філософа, який жив у Стародавньому Єгипті тисячі років тому й далі перевтілювався на Геракліта, грецького філософа, що жив 500 р. до Р. Х. І вони стверджують, що він перевтілювався на Геракліта, який жив 500 років до Р. Х. до Р. Х. І вони стверджують (ставляться з пошаною) його становище Нескінченної Вічної Енергії як таке, що прямо відповідає лінії Герметичних вчень завжди з додаванням власної Доктрини, що його "Енергія" є енергією Розуму ВСЬОГО. Володіючи ключем Майстерності Герметичної філософії, учень Спенсера може відкрити багато дверей внутрішніх (найглибших) концепцій великого філософа, чії роботи є підсумком підготовки його попередніх перевтілень. Його погляди щодо еволюції та ритму перебувають у найдосконалішій згоді з герметичними вченнями, що стосуються принципу Ритму. Так, учень Герметиків не повинен відкидати будь-які з його улюблених

наукових поглядів, що стосуються Всесвіту. Єдине, що йому рекомендується - це схопити основний принцип, що ВСЕ є Думка (розум): Всесвіт ментальний і міститься в Розумі ВСЬОГО. Вона виявить, що решта шість із семи принципів увійдуть (зростуться) з її науковим знанням і допоможуть виявити неясні пункти та кинути світло в темні уроки. Цьому не слід дивуватися після того, як ми усвідомимо, виявимо вплив Герметичної Думки на ранніх філософів Греції, на утворення (формування) думки (поглядів), якими здебільшого забезпечуються теорії сучасної науки. Прийняття 1-го Герметичного Принципу Менталізму є єдиним великим пунктом, де починається відмінність між сучасною наукою та учнями Герметиків, і причому наука поступово рухається в бік Герметичних позицій, рухаючись навіпамакки у темряві, до виходу з лабіринту, в який вона занурилася у своїх пошуках дійсності.

Мета цього уроку - дати уявлення нашим учням про той факт, що всі наші наміри і цілі ВСЕСВІТУ та його закони і його явища є нічим іншим як реальними, оскільки Людина переконана в цьому, - якщо вони були під впливом гіпотез матеріалізму або енергії. За будь-яких Гіпотез Всесвіт у своєму зовнішньому аспекті змінюється (немов би поступово плине), скороминущий і тому потребує матеріальності та реальності.

Але зауважимо інший полюс істини, що за будь-якої з тих самих гіпотез, ми змушені діяти й жити, нібито повз льотні явища (речі) були б реальними й матеріальними. Завжди з тією лише різницею між різними гіпотезами, що за старими поглядами Духовна Сила ігнорувалася як природна сила, тоді як за Менталізмом вона стає Найбільшою природною силою. Ця єдина різниця революціонізує життя тих, хто розуміє і використовує їх на практиці - принцип і закони, що випливають із нього. Отже, нарешті, всі учні засвоїли перевагу Менталізму і навчилися розуміти, використовувати та застосовувати закони, що випливають із нього. Не піддавайтеся спокусі, до якої, як встановлює Кібаліон, піддаються напівмудреці, внаслідок якої вони стають загипнотизованими очевидною нереальністю речей, внаслідок чого вони блукають подібно до мрійників, які живуть у світі мрій та нехтують практичною діяльністю й життям людини, приходячи врешті-решт до того, що "вони розбиті об каміння, розірвані на частини через свою дурість" Краще слідувати за заходом мудрих, котрі, як встановлює те саме джерело, "використовують Закон проти законів, Вище проти нижчого та за допомогою мистецтва Алхімії перетворюють небажане на Щось цінне й у такий спосіб тріумфують".

Слідуючи джерелу, уникнемо напівмудрості, яка є дурістю, що ігнорує ту істину, що "Майстерність полягає не в ненормальних мріях, видіннях і фантастичній уяві чи житті, а у використанні вищих сил проти нижчих - позбавленні нижчих планів вібрації від нижчих планів вібрації на вищі. Завжди пам'ятай, Учень, що трансмутація (перетворення), а не самовпевнене заперечення, є зброєю Майстра". Вище зазначений вислів Кібаліона заслуговує на те, щоб його на пам'ятали Учневі.

Ми живемо не у світі мрій, а у Всесвіті, який, будучи відносним, все ж таки реальний тією мірою, якою він стосується наших життів і вчинків. Наша справа у Всесвіті - не заперечувати його існування, а жити, використовуючи, для підняття нижчого до Вищого -

жити, роблячи все, що в наших силах за обставин, що виникають у повсякденному і жити настільки, наскільки це можливо в ім'я наших ідей та ідеалів. Істинне значення Життя не відоме Людині (людям) на цій площині - хіба що дещо, але найвищі джерела і наші власні інтуїції кажуть нам, що ми не припустимось помилки, живучи заради кращого, що є в нас, настільки, наскільки це можливо, й усвідомлюючи загальну тенденцію до того самого, незважаючи (попри) на позірне устремління до протилежного. Ми всі на Шляху, і дорога веде вгору з частими зупинками для відпочинку.

Читайте послання Кібаліона і наслідуйте приклад "Мудрих", уникаючи помилки "напівмудрих", які гинуть через своє невігластво.

Розділ 7. Все у всьому

У той час як ВСЕ існує у ВСЬОМУ, то справедливо при цьому й те, що "ВСЕ є у ВСЬОМУ". До того, хто дійсно розуміє цю Істину, - прийшло Велике Знання".

Кібаліон.

Як часто більшість людей чула повторювані твердження, що їхнє Божество, "під різними іменами: було "ВСЕ у ВСЬОМУ". І як мало підозрювали вони про глибоку (внутрішню) окультну істину, що міститься в цих байдуже вимовлених словах). Часто зазвичай використовувані вирази є залишком (пережитком) стародавньої Герметичної максими, цитованої вище. Як каже Кібаліон: "До того, хто воістину розуміє цю Істину, прийшло велике Знання". І оскільки це так, дослідімо цю істину, розуміння якої так мною значить. У цьому положенні Істини - такою є Герметична максима, укладена одна з найбільших філософських, наукових, релігійних Істин.

Ми дали вам Герметичне Вчення, що стосується духовної природи Всесвіту, - Істину, що Всесвіт духовний і полягає в розумі ВСЬОГО. Як і говорить Кібаліон в уривку, цитованому вище: - ВСЕ у ВСІМ. Але відзначимо також взаємопов'язане твердження, що рівноцінне справедливо, і що ВСЕ перебуває у ВСІМ. Це явно суперечливе твердження примиряється Законом Парадокса. Ба більше, це точне Герметичне встановлення стосунків, що існують між "ВСІМ" і його духовним (ментальним) Всесвітом. Ми бачили, як ВСЕ тримається у ВСІМ.

Тепер дослідімо інший аспект цього питання. З Герметичних Вчень випливає, що ВСЕ наближене (скорочується всередині, природжене, таке, що живе всередині), до свого Всесвіту. І кожною частинкою, одиницею або з'єднанням всередині цього Всесвіту. Це

твердження зазвичай ілюструється Вчителями посиланнями на Принцип Відповідності. Учитель доручає учневі утворити (сформулювати) духовний образ будь-чого, особистості, ідеї - будь-чого, що має духовну форму, при цьому, улюбленим прийомом слугує створення автором або драматургом ідеї його персонажів або створення (створення) художником або скульптором образу ідеалу, який він бажає висловити своїм мистецтвом. У кожному разі учень виявляє, що в той час, як образ має своє існування й буття (існує й живе) винятково в межах його власного розуму (дна), однак він, учень, письменник, драматург, художник чи скульптор, за відчуттями також дуже близький до нього (живе в ньому), або мешкає в ньому, як і духовний образ. Інакше кажучи, внутрішня сила (життя, дух) дійсності в духовному образі виходить із внутрішнього розуму мислячої людини. Поміркуйте над цим, поки не засвоїте цю ідею.

Щоб навести сучасний приклад, скажімо, що Отелло, Яго, Гамлет, Лір, Річард Третій існували тільки в розумі (мозку) Шекспіра, в момент їхнього задуму або творчості. І водночас Шекспір також існував (був присутнім) у кожному з цих характерів, віддавав їм своє життя (дух) та вчинки, яких ми знаємо під ім'ям Олівера Твіста, Урїї Гіпа - чи то за Дікенсом, чи то кожен із цих персонажів володів власною душею, незалежно від свого творця. Чи мають Венера Мідіцейська, Сикстинська Мадонна, Аполлон Бельведерський душі самотійні, чи вони представляють душевну й духовну силу своїх (панів) творців. Закон парадокса пояснює (виявляє), що обидва припущення справедливі, якщо дивитися з відповідних поглядів. І Мікобер, і, однак, Діккенс і, знов-таки, хоча можна сказати, що Мікобер - Діккенс, однак, Діккенса не можна ідентифікувати з Мікобером. Людина, подібна до Мікобера, може вигукнути: "Душа мого творця укладена в мені - і все ж я не він". Наскільки ж це відрізняється від жажливих напівістин, настільки широко проголошених тими з напівмудрих, які наповнюють (оголошують) повітря своїми хриплими криками: "Я є Бог". Уявіть бідного Мікобера або Урїї Гіпа з його змієподібним характером: "Я є Діккенс", або будь-кого з нижчих духів з якоїсь п'єси Шекспіра, які пихато оголошують: "Я - Шекспір". ВСЕ є в земному хробаку і все ж земний хробак далекий від того, щоб бути ВСІМ. І все ж зберігається диво, що хоча цей земний черв'як існує просто як нижча істота, створена й існуюча винятково всередині Духа (Розуму), однак ВСЕ є близьким (спорідненим) до цього черв'яка і до тих часточок, з яких він складається. Чи може бути більша таємниця, ніж та, що міститься в цьому "ВСЕ", у "ВСІМ" і "ВСЕ у ВСІМ". Учень, звісно, усвідомлює, що приклади (ілюстрації), дані вище, дуже недосконалі та неадекватні, внаслідок того, що вони показують створення духовних образів у кінцевих (людських) умах, тоді як Всесвіт є творінням нескінченного Розуму - і різниця між цими двома полюсами розділяє їх. Та все ж це лише аспект рівня (справи) - той самий принцип Відповідності і в тому, і в іншому: "Як угорі - так і внизу, як унизу, так і вгорі!"

І в міру того (за рівнем), як людина усвідомлює існування Духа, що постійно перебуває близько всередині свого єства, так вона підніматиметься духовною шкалою (сходами) життя. Це те, що означає духовний розвиток - впізнавання, усвідомлення і прояв Духа

всередині нас. Постарайтеся запам'ятати це визначення Духовного розвитку. Воно містить Істину істинної Релігії.

Існує багато планів буття - безліч підпланів життя - безліч рівнів існування у Всесвіті, і все залежить від просування Істот за шкалою, найнижчою точкою якої є найгрубіша матерія, а вища відокремлюється найтоншою межею від духу (душі) УСІХ. І все рухається вперед і вгору вздовж цієї "Шкали Життя", все перебуває в русі, все перебуває в дорозі, кінець якої - ВСЕ.

Весь прогрес є Поверненням Додому.

Усе перебуває в прогресі Вперед і Вгору, незважаючи на позірне протиріччя зовнішності. Таким є послання Просвітлених (Присвячених). Герметичні Вчення, що стосуються процесу духовного створення Всесвіту, полягають у тому, що на початку Творчого Циклу ВСЕ у своєму аспекті "буття" спрямовує своє бажання до аспекту "становлення", і починається процес творчості. Учення свідчить, що процес полягає в зниженні вібрацій до дуже низького рівня енергії вібрацій, і після досягнення цієї точки проявляються найнижчі форми матерії. Цей процес отримав назву стадії інволюції, в якій ВСЕ втягується або занурюється у творчість. Цей процес, як вважають Герметисти, має схожість (відповідність) із душевним процесом художника, письменника чи винахідника, які на стільки глибоко занурюються у свою духовну творчість, що майже забувають про своє власне існування і протягом деякого часу майже живуть у творчості. Якби замість слова занурений ми користувалися словом "поглинений", "абстрактний", імовірно, ми б дали яскравіший вираз нашої ідеї. Ця інволюційна стадія творчості полягає в тому, що називається "виливом" Божественної Енергії. Тоді як еволюційний стан називається "втягуванням" (всмоктуванням).

Екстремальний полюс процесу творчості вважається максимально віддаленим від ВСЬОГО, тоді як початок еволюційної стадії вважається початком зворотного руху маятника Ритму - ідея приходу додому міститься в усіх Герметичних Вченнях.

Учення свідчать, що під час вливу вібрації стають дедалі нижчими й нижчими, доти, доки не досягається межа, і тоді починається зворотний рух. Але існує та різниця (відмінність), що в той час, коли триває "влив", Творчі Сили проявляються в стислому, компактному вигляді та як ціле, тоді як від початку еволюційного стану, або поглинання, проявляється тенденція до індивідуалізації, тобто тенденція до поділу на поодинокі Сили так, щоб у кінцевому підсумку залишене залишилося таким, яке не є індивідуалізацією, а є індивідуальною силою, щоб зрештою те, що залишене ВСІМ ЯК НЕ індивідуалізована енергія, повернулося до свого джерела у вигляді незліченних, високорозвинених Одиниць Життя, піднімаючись вище за шкалою шляхом фізичної, душевної та духовної еволюції.

Стародавні Герметисти, описуючи процес ментального створення Всесвіту в Розумі ВСЬОГО, користуються терміном "медитація" (задум, роздуми - споглядання), часто використовуючи і термін "прояв", розгляд, вивчення, очікування, припущення. Але, ймовірно, мається на увазі робота Божественної Уваги - (турботи). "Увага" - слово латинського походження, корінь означав "простягати", "втягати", тож дія - Увага -

насправді є уявним "витягуванням, простягуванням" духовної енергії - така основна ідея, що її ми маємо на увазі, коли заглиблюємось у істинне значення терміну - "Увага".

За Герметичними вченнями, що стосуються процесу Еволюції - НЕ ВСЕ, замисливши початок Творіння - заклавши, таким чином, матеріальні основи Всесвіту - продумавши до кінця його існування, постійно (глибоко) прокидаються, тобто виходять зі стану "медитації", і при цьому починає проявлятися процес Еволюції на матеріальних, уявних та духовних планах - послідовно й по черзі. Так починається рух угору - все починає рухатися до Духа. Матерія стає менш грубою. Починають з'являтися елементи, формуються з'єднання: проявляється Життя і проявляється у всіх вищих формах - Розум стає більш явним - з постійним підвищенням вібрацій. Коротше, весь процес Еволюції у всіх його фазах бере початок і йде відповідно до встановлених закономірностей процесу "вбирання". Усе це займає вічності людського часу, - вічність триває мільйон років, але Просвітлені стверджують, що всі творіння, включно з еволюцією та інволюцією Всесвіту, не довше за (далі) мить ока ВСЬОГО.

Наприкінці незліченного циклу вічності забирає свою увагу, свій Задум і Вміст Всесвіту, тому що Велику роботу закінчено, і все входить у ВСЕ, з якого воно виникло. Але Таємниці Таємниць - Дух кожної душі не знищується, а нескінченно розвивається - Творіння і Творець зливаються. Так кажуть Просвітлені.

Вище розглянуті картини "змісту" і подальшого пробудження від змісту ВСЬОГО - не що інше, як спроба Вчителя описати Нескінченний процес кінцевим прикладом. І все ж: "Як внизу, так і вгорі". Різниця тільки в рівні. І точно так само (свого часу) відходить від Матеріального плану, йдучи дедалі глибше й глибше в Живий Дух, що є воістину "Божественним Я" (ЕГО).

Є ще одне питання, про яке нам хотілося б поговорити в цьому уроці, що майже вторгається в сферу Метафізичної теорії, хоча наша мета - просто показати марність такої теорії. Ми маємо на увазі питання, яке, безсумнівно, спадає на думку кожному, хто наважився на пошуки Істини. Питання: "Чому ВСЕ створює Всесвіти?". Питання може бути поставлено в будь-якій формі, але вищевказане містить суть його.

Люди завзято билися над його розв'язанням - але досі немає відповіді гідної. Дехто уявляв, що ВСЕ прагнуло чогось досягти цим, але це безглуздо, бо чого могло досягти ВСЕ, чим би воно не володіло? Інші шукали відповіді в тому аспекті, що ВСЕ забажало що-небудь полюбити, треті - що воно творило для задоволення, або для розваги, або тому, що воно було "самотнє", або для того, щоб проявити свою силу - такими є дитячі пояснення й ідеї, які належать дитячому періоду мислення.

Інші прагнули пояснити таємницю, припустивши, що ВСЕ було "втягнуто" у творчість через свою вроджену природу, свій "творчий інстинкт". Ця думка свідчить про прогрес останніх, але її слабкість полягає в тій думці, що ВСЕ було втягнуто чимось внутрішнім або зовнішнім.

Якщо його вроджена природа або "творчий інстинкт" змушує його щось вчинити, тоді Абсолютом буде "внутрішня природа" або "творчий інстинкт", а не ВСЕ, а тому ця частина

припущення відпадає. І все ж таки ВСЕ творить і проявляється і, здається, знаходить певне задоволення, чинячи таким чином. І важко уникнути висновку, що на якомусь нескінченному рівні воно повинно мати щось таке, що відповідає "вродженій природі" або "творчому інстинкту" людини, що співвідноситься з нескінченними пристрастями та бажаннями. Воно не могло б діяти, якби воно не бажало діяти, і воно б не жадало діяти, якби це не приносило йому при цьому задоволення. І все це було притаманне "вродженій природі" і могло б бути постульоване відповідно до Закону Відповідності. Але проте ми вважаємо за краще думати, що ВСЕ діє абсолютно незалежно від будь-якого впливу, як внутрішнього, так і зовнішнього. Завдання корениться в труднощах, а труднощі кореняться в самому завданні.

Строго кажучи, неможливо говорити про існування будь-якого приводу, якого б не було, за яким могло б ВСЕ діяти, бо привід має на увазі причину, а ВСЕ вище за причини і наслідки, окрім того випадку, коли Бажання стають причиною, а тоді вступає в дію Принцип Отже, ви бачите, що запитання немислиме, так само як і ВСЕ - Незнання. Так само як ми кажемо, що ВСЕ просто існує, так само ми мусимо сказати, що ВСЕ діє тому, що воно діє. На кінець, ВСЕ саме є ВЕСЬ привід і ВЕСЬ закон, ВСЕ - дія, і можна стверджувати достовірно, що ВСЕ - свій власний привід, свій власний Закон, своя власна дія - навіть мало того, що ВСЕ - Його Привід, Його Дія, Його Закон - є одним, будучи лише назвами одного і того ж самого. На думку тих, хто дає вам ці уроки, відповідь схована всередині Самого ВСЬОГО, разом із таємницею його Буття. Закон Відповідності, на нашу думку, охоплює лише той аспект ВСЬОГО, який може бути названий "Аспектом Становлення". Зворотний бік цього аспекту - "Аспект Буття", де всі закони губляться в Законі, всі принципи зливаються з Принципом - і ВСЕ, Принцип і Буття - ідентичні, одне й те саме. Тому метафізична теорія з цього питання - порожня (марна). Ми звертаємося тут до цього питання, просто, щоб показати, що ми усвідомлюємо це питання, а також безглуздість звичайних відповідей метафізики і теології. На закінчення нашим учням може бути цікаво буде дізнатися, що в той час як деякі з давніх і сучасних Герметичних Вчителів скоріше дотримувалися напряду - додатка Принципу Відповідності до цього Запитання, внаслідок чого впливав висновок "вродженої природи" - і в той самий час легенди свідчать, що Гермес Великий, коли його запитали його свої просунуті учні, у відповідь на це запитання МІЦНО ЗІМКНУВ СВОЇ ГУБИ, не кажучи жодного слова, вказуючи, що НЕМАЄ ВІДПОВІДІ, окрім того, може, він хотів застосувати аксіому своєї філософії, що "Вуста Мудрості (окрім) для вух тих, хто розуміє", вважаючи, що навіть його передові учні не володіють розумінням, яке надає їм право на Вчення У будь-якому випадку, якщо Гермес володів Таємницею, він не зміг передати її й остільки, оскільки це стосується світу: "ВУСТА ГЕРМЕСА МОВЧАТЬ ПРО ЦЕ". А який смертний може спробувати вчити там, де Великий Гермес не наважувався говорити.

Але пам'ятайте, якою б не була відповідь цієї задачі, якщо може існувати будь-яка відповідь узагалі, частка залишається: - у той час, як "ВСЕ" перебуває у "ВСЬОМУ", дорівнює - істинним є те, що "ВСЕ перебуває у ВСЬОМУ". Вчення підкреслює це. А ми можемо додати

заключні слова вислову: "До того, хто істинно розуміє цю істину, прийшло ВЕЛИКЕ ЗНАННЯ".

Розділ 8. План відповідності

"Як угорі, так і внизу, як унизу, так і вгорі".

Кібаліон.

Великий Другий Герметичний Принцип містить у собі ту істину, що існує гармонія, злагода, відповідність між багатьма планами - Проявами Життя і Буття. Ця істина справедлива внаслідок того, що все, що містить Всесвіт, походить з одного джерела, і ті самі закони, принципи та характеристики застосовні до різних елементів і сполучень елементів енергії, оскільки кожен по-своєму проявляється у своїй площині.

Для зручності роздумів і вивчення, Герметична філософія вважає, що Всесвіт можна розділити на три величезні класи явищ, відомих під назвою Трьох Великих Планів, а саме:

Великий Фізичний план.

Великий Ментальний план.

Великий Духовний план.

Ці поділи більш-менш штучні й довільні, оскільки, насправді, всі ці три поділи є не що інше, як висхідні сходинки сходів Життя, нижньою крапкою яких є найпростіша (нерозрізнена, не диференційована, не видозмінена і т. ін.). - прим. перекл.) Матерія, а вищою - Дух. І щобільше, різні плани непомітно переходять з одного в інший, тож суворого й жорсткого розмежування (поділу) між вищими явищами фізичного й нижчими явищами Ментального, або між вищими явищами Ментального й нижчими явищами Духовного провести неможливо.

Коротше, Три Великі Плани можна вважати трьома рівнями - Проявами життя. І хоча цілі цієї невеличкої книжки не дозволяють нам заглиблюватися у розлогу дискусію або пояснення щодо предмета цих різних планів, усе ж таки ми вважаємо за потрібне дати загальний опис такого нижче (на даному етапі).

Спочатку ми можемо розглянути питання, яке так часто цікавить новонавернених (неофітів), спраглих дізнатися про значення слова "План", терміна, який використовується вельми довільно і вельми мізерно пояснюється в численних останніх роботах з окультизму. Питання зазвичай ставлять так: чи є План місцем, що має виміри, чи просто положенням або станом. Ми відповідаємо: ні, ні місцем, ні звичайним виміром простору, і навіть більше

ніж станом або положенням. Його можна розглядати як стан або положення, і все ж стан або положення є мірою вимірювань у шкалі вимірюваних предметів. Щось парадоксальне, чи не так. Але дослідімо предмет "вимір", як ви знаєте, міра (масштаб) по прямій лінії, відносно якої вимірюють тощо. Звичайні виміри простору - довгота, широта і висота, або довжина, ширина, висота, густина, щільність або окружність (округлість і товщина). Але існують інші виміри "створених предметів", або міри за прямою лінією, відоме окультистам, а також і учням, хоча останні не застосовували ще до нього терміну "виміри", - і це новий вимір, яким є, між іншим, так часто обговорюваний "Четвертий вимір", який є мірилом, використовуваним під час визначення рівнів або "планів".

Цей Четвертий вимір можна назвати "Виміром Вібрацій". Це факт, добре відомий сучасній науці, так само як Герметистам, які уклали Істину у своєму Третьому Творчому Принципі, що "все рухається, все вібрує, ніщо не спочиває", від найвищих проявів до найнижчих - все і вся вібрує. Вібрує не тільки з різною швидкістю руху, а й у різних напрямках і в різний спосіб. Ступені швидкості вібрації визначають рівні вимірювання за шкалою Вібрацій - іншими словами Рівні Четвертого Виміру. А ці рівні (ступені) формують те, що окультисти називають "планами". Що вищий темп вібрації, то вищий план, то вищі прояви життя на цьому плані. Тож, хоча план не "місце", і навіть не "стан" або "положення", все ж таки він має риси, які притаманні тому й іншому. Ми можемо більше сказати з питання про шкалу Вібрацій у наших наступних уроках, у яких розглянули Герметичний Принцип Вібрації. Тим часом постарайтеся запам'ятати, що Три Великі плани є не дійсним поділом Всесвіту, а скоріше довільними термінами, що їх використали Герметисти для того, щоб полегшити осмислення й вивчення різних рівнів і форм універсальної Енергії та Життя. Атом Матерії, одиниця Сили, Розум людини і буття Архангела - все це ніщо інше як сходинки одних сходів, а здебільшого - одне й те саме, з єдиною лише різницею в рівні та швидкості вібрації: всі творіння ВСЬОГО й існують винятково всередині Нескінченного Розуму ВСЬОГО.

Герметисти підрозділяють кожен із трьох великих планів на Сім мінорних планів, кожен з останніх також підрозділяють на сім під-планів, причому всі розподіли більш-менш довільні, постійно переходять один в одного, і їх прийнято просто для зручності наукового дослідження й мислення.

Великий фізичний план і його сім мінорних планів - це царина явищ Всесвіту, що охоплює все, що належить до фізики, тобто до матеріальних предметів, сил і явищ. Вона охоплює всі форми того, що ми називаємо Матерією, і всі форми того, що ми називаємо Енергією і Силою. Але ми маємо пам'ятати, що Герметична філософія не визнає Матерії як "самої по собі", тобто такої, що існує окремо, нехай навіть і в Розумі ВСЬОГО. Вчення свідчать, що Матерія є ніщо інше, як форми енергії - тобто енергії низьких ступенів вібрацій певного типу. І відповідно Герметисти і класифікують її за видами енергії і виділяють їй три з Семи Мінорних Планів Великого Фізичного Плану.

Ці сім другорядних планів такі:

1. План Матерії (А).

2. План Матерії (В).
3. План Матерії (С).
4. План Ефірної Субстанції.
5. План Енергії (А).
6. План Енергії (В).
7. План Енергії (С).

План Матерії (А) охоплює форми Матерії у вигляді твердих тіл, рідин і газів, загальновідомих за підручниками фізики. План Матерії (В) охоплює певні вищі й тонші форми Матерії, існування якої впізнається з тимчасовою наукою тільки тепер у явищах радіоактивної матерії, в її формах радіації, притаманних поточному підрозділу цього другорядного Плану (Міnorного). План Матерії (С) включає форми найніжнішої і дуже тонкої матерії, про існування якої і не підозрюють звичайні вчення.

План Ефірної Істоти охоплює те, що називається наукою "ефіром". Так, речовина надзвичайної тонкості, пластичності, пружності, що заповнює весь світовий простір і є середовищем передачі волі енергії таких, як світло, тепло, електрика тощо. Ця Ефірна істота є сполучною ланкою між Матерією (так званою) та Енергією (має атрибути того й іншого). Герметичні вчення тим часом вчать, що цей план має сім підрозділів (як і всі Міnorні Плани), і що насправді існує сім ефірів, а не один. Вище від плану Енергій, що охоплює звичайні форми енергії, відомі науці, наступними його сімома підрозділами є: тепло, світло, магнетизм, електрика, тяжіння (включно з гравітацією, зчепленням, хімічною спорідненістю тощо) та безліч інших форм енергії, що були виявлені науковими експериментами, але ще не дістали назв чи класифікацій. План Енергії (В) включає сім під-планів вищих форм енергії, ще не розкритих наукою, але які були названі "Найвищими силами природи" і які діють у проявах певних форм ментальних явищ (С). План Енергії (С) охоплює сім під-планів енергії настільки високо організованої, що вона має багато характеристик "життя", але яка не відома вченим і людям звичайного розуму та рівня (плану) розвитку, будучи доступною одним лише Істотам Духовного Плану - така енергія немислима звичайній людині й може вважатися майже "божественною силою". Істоти, що користуються такою, подібні до "богів" порівняно навіть із найвищими людськими типами, відомими нам.

Великий Душевний (Ментальний) план охоплює, крім тих форм об'єктів, що відомі нам у звичайному житті, певні інші форми, настільки добре відомі хіба що окультистам. Класифікація Семи Ментальних Планів більш-менш задовільна й обумовлена (крім тієї, що супроводжується виробленими поясненнями, чужими завданням цієї роботи). Але все ж ми можемо перерахувати їх. Вони такі:

- План Мінерального Духа (душі).
- План Стихійного Духа (А) (душі).
- План Рослинного Духа (душі).
- План Стихійного Духа (В) (душі).
- План Тваринного Духа.

План Стихійного Духа (С) (душі).

План Людського Духа (душі).

План Мінерального Духа охоплює "стани і положення" "одиниць або сутностей" або груп, або поєднання таких, що здушевляють форми, відомі нам як мінерали, хімічний елемент тощо. Ці істоти не слід змішувати з самими молекулами, атомами і частинками, оскільки останні - просто матеріальні тіла або форми цих істот, так само як ці сутності не слід змішувати з самими молекулами, атомами або частинками, оскільки ті є просто матеріальними тілами або формами цих сутностей, так само як тіло людини є лише її матеріальною формою, а не нею "самою". Ці Сутності якоюсь мірою можуть бути названі душами, і вони є живими істотами найнижчого рівня розвитку Життя і Розуму - не набагато більше, ніж частинки "живої енергії", що входять до вищих підрозділів вищого фізичного плану. Середній розум не вважає наявність Розуму, Душі або Життя у Царства мінералів. Але всі окультисти усвідомлюють існування таких. І сучасна наука швидко наближається до погляду Герметиків у цьому відношенні. Молекули, атоми і частинки мають "любов" і "ненависть", "приємне і неприємне тяжіння", "відштовхування", "спорідненість" і "неспорідненість" тощо. Деякі з найгарячіших сучасних вчених висловили думки, що пристрасті й бажання, емоції та почуття атомів відрізняються тільки за рівнем від людських. У нас немає ні часу, ні місця для обговорення цього предмета. Усі окультисти знають, що це справді так, і відсилають інших за підтвердженням до найновіших наукових робіт із найостанніших робіт для об'єктивного підтвердження. У цьому плані є звичайні сім під поділів.

План Стихійного Духа (А) - становище або стан, а також рівень духовного й життєвого розвитку сутностей, невідомих пересічній людині, але відомих окультистові. Вони не відчутні для звичайних почуттів людини, але незважаючи на це існують і відіграють свою роль у Драмі Всесвіту. Їхній рівень інтелекту перебуває між рівнем мінеральних і хімічних сутностей.

План Рослинного Духа в його семи підрозділах охоплює стани або положення істот, які належать до царств Рослинного світу, духовні форми якого вельми ясно розуміють особистості середнього інтелекту, причому впродовж останнього десятиліття було опубліковано багато нових і цікавих наукових праць щодо Життя Рослин. Рослини живуть, мають розум і "душі", так само як і тварини, люди та супермани.

План Стихійного Духа (В) у своїх семи підрозділах охоплює стани й положення вищих форм "Стихійних", тобто невидимих, сутностей, що відіграють свою роль у загальній роботі Всесвіту, розум і життя яких перебувають на шкалі між Планами Рослинного Духа та Тваринного Духа, істот, що мають домішки природи і того, і іншого.

План Тваринного Духа у своїх семи підрозділах охоплює стани й положення сутностей, істот або душ, що здушевляють тваринні форми життя, відомі всім нам. Немає потреби вдаватися в деталі, що стосуються царства або плану життя, оскільки тваринний світ нам так само знайомий, як і наш власний.

План Стихійного Духа (С) у своїх семи під-планах охоплює ті сутності або істоти, невидимі, як усі ті стихійні форми, що мають природу подібну, як до природи тваринної, так і до людської, певною мірою і в певних поєднаннях. Вищі форми - напівлюдські за інтелектом (розумом).

План Людського Духа в його семи підрозділах охоплює прояви життя і мислення, звичайні для Людини, в її різних градаціях, рівнях і поділах. У зв'язку з цим нам би хотілося вказати на той факт, що середня сучасна людина посідає тільки четвертий підрозділ Плану Людського Духа, і тільки більш інтелектуальні перетнули межу П'ятого підрозділу. Расі знадобилося мільйони років для досягнення цієї стадії, і набагато більше років знадобиться расі для пересування на шостий, сьомий підрозділ і вище. Але пам'ятайте, що існували колись раси, які пройшли через ці ступені й далі на вищі плани. А крім того, існують деякі передові люди нашої раси, які випередили маси і перейшли на шостий і сьомий рівень, і ще більш небагато чисельні, які перебувають вище. Людина Шостого Підрівня - Супер люди, і Сьомого - Надлюдина.

У нашому розгляді Семи Другорядних (мінорних) Духовних Планів ми тільки послалися на три стихійні Плани в загальному вигляді. Нам не хотілося б вдаватися в подробиці цього питання в даній роботі, бо це не належить даній справі загальної філософії і вчень. Але ми можемо сказати трохи більше для того, щоб дати вам чіткіше зрозуміти суть спорідненості цих планів із більш знайомими - Стихійні Плани мають такий самий стосунок до Планів Мінерального, Рослинного, Тваринного й Людського Духу та Життя, який чорні клавіші піаніно мають до білих. Білих клавіш цілком достатньо, щоб створити музику, але існують певні діапазони, мелодії та гармонії, в яких чорні клавіші відіграють свою роль, і в яких їхня присутність необхідна.

Олі також необхідні як "сполучні ланки" між станами душі, основними станами тощо, між численними іншими планами, певними формами розвитку, досягнутими там, - останній факт для читача, що "вміє читати між рядків", проливає світло на процеси Еволюції й дає новий ключ до потаємних дверей "стрибків життя" від царства до царства. Великі царства Стихій повністю усвідомлені всіма окультистами, і таємні (відомі або зрозумілі тільки Присвяченим) писання сповнені згадками про них. Читачі нашої книги і подібних оповідань впізнають істоти, що мешкають на цих планах життя.

Переходячи від Великого Душевного Плану до Великого Духовного Плану - що ми можемо сказати. Як зможемо ми пояснити ці Вищі стани Буття, Життя і Розуму розумам, які ще не здатні схопити і зрозуміти вищі підрозділи Людської Душі. Завдання неможливе. Ми можемо лише говорити найпростішими (загальними) виразами. Як можна описати світло людині, яка ніколи не бачила, сліпонародженому, як - цукор - людині, яка ніколи не пробувала солодкого, як гармонію - тому, хто глухий від народження.

Усе, що ми можемо сказати, - це те, що сім Мінорних Планів Великого Духовного Плану (кожний Мінорний план має сім підрозділів) об'єднують істот, настільки вищих за Життям, Розумом та формою Людину сучасності, наскільки остання є вищою за слиз, мінерали та навіть за певні форми енергії чи матерії. Життя цих істот настільки значно перевершує

наші, що для них ми ледь-ледь видаємося "сплячими", а наші розумові процеси видаються схожими на механічні, матерія їхніх форм належить до найвищих планів матерії, понад те, про декого навіть кажуть, що він "вдягнений у найчистішу енергію". Що можна сказати про таких Істот?

На семи Мінорних Планах Великого Духовного Плану є Істоти, про яких ми можемо говорити як про Ангелів, Архангелів, Напівбогів. На нижчих із Мінорних Планів мешкають ті Великі Душі, яких ми називаємо Майстрами або Адептами. Вище йдуть Великі Ієрархії Сил Небесних, незбагнених людини, а вище від них ідуть ті, кого ми можемо (без нешанобливості) з повагою назвати Богами, бо високо на драбині вони перебувають, їхнє існування, інтелект (розум, розсудливість) і сила схожі з тими, які раси людей у їхніх концепціях приписують Божествам. Ці істоти недоступні навіть найвищим злетам людської уяви. Тільки слово "Божественний" може бути застосовано стосовно них. Багато з цих істот, а також Ангельські Сили, беруть жваву участь у справах Всесвіту і відіграють важливу роль у цих справах. Ці невидимі Божества і Небесні помічники простягають свій вплив вільно і могутньо в процесі Еволюції і Космічного Прогресу. Їхнє рідкісне втручання в людські справи й участь у них спричинило появу численних легенд, вірувань, релігій і традицій раси, минулих і теперішніх. Вони переносять свої знання і сили на світ, знову і знову все за Законом ВСЬОГО, зрозуміло.

Але все ж, навіть найвищі з цих просунутих Істот існують лише як створіння і душа ВСЬОГО і в ньому, і підпорядковані космічним процесам і універсальним Законам. Вони ще смертні. Ми можемо назвати їх Богами, якщо хочете, але вони все ще не більше, ніж Старші Брати Раси - передові Душі, які випередили своїх побратимів, і на них чекає екстаз поглинання ВСІМ, для того, щоб допомогти расі в її піднесенні Шляхом. Але вони належать Всесвіту і підпорядковані його умовам - вони смертні, і їхній план нижчий за План Абсолютного Духа. Тільки найбільш просунуті Герметисти здатні охопити (потаємні) доктрини, що стосуються стану буття і сил, які проявляються на Духовному Плані. Явища, що настільки значно перевершують ті, що відбуваються на Душевному (ментальних) Планах, що при спробі описати такі, безсумнівно, виникла б плутанина ідей. Лише ті, чий розум був ретельно натренований у напрямку Герметичної філософії протягом багатьох років - та ті, хто приніс із собою з інших перевтілень знання, отримані раніше, можуть досягнути те, що мають на увазі Вчення щодо цих Духовних Планів. І багато з цих прихованих Доктрин замовчуються (утримуються, тримаються в таємниці), як надто священні, важливі й навіть небезпечні для загального, публічного поширення. Тямущий учень може збагнути, що ми маємо на увазі, коли стверджуємо, що значення терміна "Дух", у якому його використовують Герметисти, схоже на існуючу Силу "Одухотвореної Сили", "Внутрішню Сутність", "Сутність Життя" і т. д., причому це значення не можна змішувати з тим, що зазвичай і повсюдно вживається у зв'язку з цим терміном, а саме "релігійний", духовний (у сенсі церковний), натхненний, ефірний, святий і т. п. тощо. Для окультистів слово "Дух" використовується в сенсі "Одушевляючий Принцип", несучи значення Сили, Живої Енергії (існуючої), Таємничої Сили тощо. Окультисти знають, що щось, відоме під

назвою "Духовної Сили", може бути використане як для поганих, так і для благих цілей, відповідно до Принципу Полярності (факт, що його визнає більшість релігій у їхніх концепціях Сатани, Вельзевула, Диявола, Занепалих Ангелів і т. д.). Тому знання, що стосуються цих планів, зберігалися у святих святих усіх Таємниць, Братств, Орденів Окультистів - у потаємній кімнаті Храму. Але можна сказати тут те, що для тих, хто опанував високі Духовні Сили, зловживаючи ними, чекає жахлива доля (доля), що в русі маятника Ритму неминуче потягне назад, до найвіддаленіших крайнощів матеріального існування, звідки вони муситимуть повторити свої кроки в прямованні до Духа, уздовж виснажливих циклів Шляху, але завжди з додатковим мученням вічної томливої пам'яті про висоти, з яких вони впали, через свої злі справи.

Легенди про занепалих Ангелів ґрунтуються на різних фактах, як це знають усі просунуті окультисти. Прагнення до егоїстичної могутності в Духовному Плані неминуче призводить егоїстичні душі до втрати душевної рівноваги і падіння їх на стільки глибокого, наскільки до цього вони високо піднялися. Але навіть і таким душам дана можливість повернення, і такі душі здійснюють зворотну подорож, жорстоко розплачуючись.

Насамкінець нам знову хотілося б нагадати вам, що згідно з Принципом Відповідності, який укладає Істину: "Як угорі, так і внизу, як унизу, так і вгорі", - усі сім Герметичних Принципів цілковито діють на всіх численних планах, фізичних, ментальних і духовних. Принцип Ментальної (душевної) сутності проявляється в усьому, бо є відповідність, гармонія та злагода між численними планами. Принцип Вібрації проявляється на всіх планах, дійсно, та сама різниця, з якої впливає поділ на "плани", виникає Вібрація, як ми вже з'ясували.

Принцип Полярності проявляється на кожній площині, причому (крайнощі) екстремуми полюсів явно протилежні й суперечливі. Принцип Ритму виявляється на кожному Плані, причому під час розвитку явищ має місце їхній приплив і відплив, підйом і спуск, вхід і вихід. Принцип Причин і Наслідків проявляється на кожному Плані в тому, що кожен наслідок має свою причину і кожна причина має свій наслідок.

Принцип Статі проявляється на кожному плані в кожному прояві Творчої Енергії, що діє в Чоловічому і Жіночому Аспектах.

"Як угорі, так і внизу, як унизу, так і вгорі". Ця позовна Герметична Аксіома охоплює один із великих Принципів Явищ Всесвіту. У міру просування наших уроків, під час обговорення решти принципів, ми ясніше побачимо справедливість універсальної природи цього великого Принципу Відповідності.

Розділ 9. Вібрація

"Ніщо не спочиває, все рухається, все вібрує".

Кібаліон.

Великий Третій Герметичний Принцип - Принцип Вібрації - охоплює ту істину, що рух проявляється в усьому у Всесвіті, - що ніщо не спочиває - що все рухається - вібрує, обертається. Цей Герметичний Принцип був визнаний деякими з ранніх грецьких філософів, які включили його у свої системи. Але згодом, на століття він вийшов з уваги мислителів, які не належать до герметичних кіл. Однак у дев'ятнадцятому столітті фізична наука знову відкрила цю істину, а наукові відкриття двадцятого століття додали додаткові докази правильності та справедливості цієї вікової Герметичної доктрини.

Герметичні вчення полягають у тому, що все не тільки перебуває в теперішньому русі та вібрації, а "різниця" між різними проявами загальної сили походить єдино з мінливого темпу й типу вібрацій. Ба більше, навіть ВСЕ саме виявляє постійну вібрацію настільки нескінченного ступеня інтенсивності та швидкості руху, що його практично можна вважати таким, що немовби спочиває. При цьому Вчителі звертають увагу учнів на той факт, що на фізичному плані об'єкт, що швидко рухається (такий самий, як, наприклад, колесо, що обертається), здається нерухомим. Вчення мають і той зміст, що Дух перебуває на одному кінці Полюса Вібрації, інший же Полюс займає надзвичайно грубі форми матерії Між цими двома полюсами розташовані мільйони, мільйонів, мільйонів різних типів і темпів вібрацій. Сучасна наука довела, що те, що ми називаємо Матерією та Енергією, є не що інше, як "типи вібраційного руху", а дехто з передових, найученіших швидко наближається до позиції окультистів, які вважають явища Розуму також типами вібрацій або руху. Подивимося, що може сказати наука з питання про вібрації матерії та енергії.

По-перше, наука вчить, що в усій матерії певною мірою проявляються вібрації (коливання), що виникають від температури або теплоти. Будь об'єкт холодним або гарячим - і те, й інше - лише ступені одного й того самого; він матиме певні теплові коливання, тобто перебуватиме в цьому сенсі в русі або вібрації. Далі - всі частинки Матерії перебувають у круговому русі - від корпускул до Сонця. Планети обертаються навколо Сонця і багато хто з них повертаються навколо своєї осі. Сонця рухаються навколо більших центрів, а ті, своєю чергою, ймовірно, рухаються в ще більших масштабах і т. д. до нескінченності. Молекули, з яких складаються певні види Матерії, перебувають у стані постійних коливань і руху навколо одна одної та одна від одної. Молекули складаються з атомів, які аналогічно перебувають у стані постійного руху і вібрації. Атоми складаються з частинок, які іноді називають "електронами", "іонами" тощо, які також перебувають у стані швидкого руху, обертаються навколо одна одної і являють собою вельми високий стан і тип вібрацій. Отже, ми бачимо, що всі форми матерії мають Вібрацію, відповідно до Герметичного Принципу Вібрації.

Те саме відбувається з різними формами Енергії. Наука стверджує, що світло, тепло, магнетизм, електрика є нічим іншим, як формами коливального руху, якимось чином пов'язаними з Ефіром, і, імовірно, такими, що походять із нього. Наука досі не намагалася пояснити природу явищ, відомих під назвою Зчеплення, що є основою Молекулярного Тяжіння, ні Хімічної Спорідненості, що є принципом Атомного Тяжіння, ні Гравітації (більшої таємниці з цих трьох), що є принципом тяжіння кожної частки або маси Матерії при зближенні з іншою часткою або масою. Ці три форми енергії ще не зрозумілі науці, проте автори схилиються до думки, що всі вони є проявами якоїсь коливальної енергії - факт, якого дотримуються і якого навчають Герметисти протягом минулих століть.

Загальний ефір, постульований наукою без ясного розуміння його природи, вважається в Герметистів найвищим проявом того, що помилково названо матерією - тобто матерія на вищому рівні вібрації - названо ними "Ефірною речовиною". Герметисти вчать, що "Ефірні речовини" мають надзвичайну густину й гнучкість і пронизують (заповнюють) увесь світовий простір, слугуючи середовищем передавання хвиль (вібраційної) коливальної енергії, такої, як тепло, світло, електрика, магнетизм і т. д. Вчення вважають, що Ефірна речовина є сполучною ланкою між формами коливальної Енергії, відомої нам як "Матерія", з одного боку, та "Енергії і Сили", з іншого боку, а також, що вона проявляє рівень вібрації за ступенем і типом, притаманним лише їй самій.

Вчені запропонували приклад колеса, дзиги або циліндра, що обертається, для ілюстрації дії збільшуваних швидкостей вібрації. Прикладом пропонується колесо, дзига, циліндр, що обертаються з невеликою швидкістю. Наслідуючи приклад, ми назвемо ці предмети, що обертаються, об'єктами. Шлях об'єкта рухається повільно. Його легко роздивитися, але жодні звуки не долітають при цьому до нашого слуху. Швидкість поступово підвищується. Через кілька миттєвостей його рух стає таким швидким, що можна чути сильний гуркіт або низькі звуки. Потім у міру збільшення швидкості з'являються звуки музичного діапазону. При подальшому збільшенні швидкості з'являється більш висока нота. Далі зі зростанням швидкості один за одним з'являються всі звуки музичного діапазону, піднімаючись все вище і вище. Нарешті, після досягнення певної швидкості руху остання нота, що сприймається людським вухом, з'являється і пронизливий звук, свердлувальний вереск, затихає, і настає тиша. Жодного звуку не доноситься від обертового об'єкта, швидкість руху якого настільки велика (висока), що людське вухо не може розрізнити коливання. Далі йде відчуття підвищення тепла. Через деякий час око відчуває, що об'єкт тьмяно-червонуватого кольору, теплого. Зі зростанням швидкості червоний колір стає яскравішим. З подальшим прискоренням червоний переходить у помаранчевий. Потім помаранчевий переходить у жовтий. Далі йдуть один за одним переходи зеленого, блакитного, синього і, нарешті, фіолетового, швидкість все збільшується. Потім фіолетовий відтінок зникає, зникають усі кольори, людське око вже не в змозі сприймати їх. Але від обертового об'єкта виходять невидимі промені, які використовуються у фотографії, та інші невлімові промені світла. Потім починають з'являтися певні промені, відомі під назвою

"Х-промені" тощо в міру зміни будови об'єкта. Випускаються електромагнітні хвилі (електрика і магнетизм - досл.) при досягненні достатнього темпу вібрації.

Коли об'єкт досягає певного темпу вібрації, то його молекули руйнуються і розпадаються на вихідні елементи або атоми. Далі атоми, слідуючи принципу вібрації, поділяються на незліченні частинки, з яких вони складаються. І врешті-решт навіть і частинки зникають, і тоді можна назвати об'єкт таким, що складається з ефірної речовини. Наука не наважується продовжувати ілюстрацію далі, але Герметисти вчать, що якщо вібрацію постійно збільшувати, то об'єкт піднявся б до вищих станів прояву і по черзі проявив би різні душевні (розумні) стани, і так все вище у бік Духа, аж до тих пір, поки він, врешті-решт, не повернувся до ВСЬОГО, що і є Абсолютний Дух. "Об'єкт", тим часом перестав би бути "об'єктом" задовго до того, як було досягнуто стану стадії ефірної речовини, але все ж таки ілюстрація правдива тією мірою, що вона показує дію постійного руху ступенів і типів вібрації. У вищевказаному прикладі слід пам'ятати, що в тих стадіях, коли об'єкт випромінює коливання світла, тепла тощо, насправді він не перетворюється на ці форми енергії, що є значно вищими за рівнем, а просто досягає ступеня вібрацій, за якого ці форми енергії звільняються певною мірою від стримувального впливу його молекул, атомів і часток, залежно від випадку. Так ці форми енергії, незважаючи на те, що вони вищі за рівнем, ніж матерія, і заточені, і затримані в матеріальних поєднаннях через те, що енергія проявляється скрізь і навіть у матеріальних формах, і водночас заплутується, затримується у своїх творіннях, що мають матеріальну форму, що певною мірою справедливо для всіх творінь, оскільки сила, що творить, втягується у свою творчість. Але Герметичні Вчення йдуть набагато далі сучасної науки. Вони вчать, що всі прояви думки (мислення), емоції, розуму, волі чи бажання, будь-якого душевного стану супроводжуються вібраціями, частина яких випромінюється і прагне до впливу на розум інших осіб (персон) шляхом індукції. Саме цей принцип лежить в основі явищ "телепатії", "душевного впливу" та інших форм впливу і влади одного розуму над іншим.

Явища "телепатії", "душевного впливу" та інші форми впливу і влади душі над душею, з якими часто стикається суспільство, відбуваються внаслідок широкого розповсюдження окультних знань різноманітними школами, культами та Вчителями цих напрямів у наш час.

Кожна думка, емоція або душевний стан має відповідні темпи і тип вібрації.

І за бажання особистості або під впливом бажання інших особистостей ці душевні стани можна відтворити так само як можна відтворити музичний тон, змушуючи вібрувати його з певною швидкістю, - так само як можна якимось чином відтворювати колір. Знаючи Принцип Вібрації в його застосуванні до Душевних Явищ, можна поляризувати Дух на будь-якому бажаному рівні, досягаючи в такий спосіб досконалого контролю своїх душевних станів, настроїв тощо. Так само можна впливати на дух інших людей, виробляючи в них бажаний стан душі. Коротко кажучи, можна знайти здатність виробляти на Душевному (ментальному) плані те, що наука виробляє на фізичному плані, а саме - "вібрація думки - вібрація хвиль". Цієї могутності можна досягти, звісно, тільки за допомогою спеціального навчання, вправ, практики тощо. Це Наука Ментальної

трансмутації (Душевних перетворень), одна з галузей Герметичного мистецтва. Невеликі роздуми над тим, що ми розповіли, покажуть учневі, що Принцип Вібрації лежить в основі дивовижних проявів могутності, що її виявляють Майстри й Адепти, які в змозі досконало акумулювати закони Природи, але які насправді просто використовують один закон проти іншого, які досягають своїх результатів, змінюючи вібрації матеріальних об'єктів або форм енергії, чинячи в такий спосіб так звані "чудеса". Як справедливо зауважив один зі старих Герметичних письменників: "Той, хто зрозумів Принцип Вібрації, схопив скіпетр Могутності".

Розділ 10. Полярність

"Усе двоїсте: усе має свої полюси, усе має свою протилежність, схоже й несхоже - одне й те саме, протилежності ідентичні за своєю природою, але різняться у ступені, крайнощі сходяться, усі істини - напівістини, усі парадокси можна зблизити".

Кібаліон

Великий Четвертий Герметичний Принцип - Принцип Полярності - охоплює ту істину, що всі явища, які проявляються, мають "два боки", "два аспекти", "два полюси", "пару протилежностей", з численними рівнями між цими двома крайнощами. Старі парадокси, які коли-небудь ставили людей у глухий кут, можна пояснити, розуміючи цей Принцип. Людина завжди визнавала місце, схоже з цим Принципом, і прагнула висловити це такими висловлюваннями, як, наприклад: "Усе існує і не існує в один і той самий час", "Усі істини справедливі наполовину", "Кожна правда на половину фальшива", "У всього є два боки", "У кожного щита є зворотний бік" тощо.

Герметичні вчення мають на увазі, що різниця між предметами, що здаються діаметрально протилежними один одному, тільки в рівні. Воно вчить, що пари протилежностей можуть бути в мирі; "що теза й антитеза (ідентичні за природою), але різняться за рівнем, і що загальне примирення протилежностей можливе при визнанні цього Принципу Полярності. Вчителі стверджують, що пояснення цьому Принципу можна отримати всюди (з усіх боків) і під час заглиблення в істинну природу чого-небудь. Вони починають з показу того, що Дух і Матерія є лише полюсами одного й того самого, причому проміжні плани зумовлені просто рівнями Вібрації. Далі вони показують, що "ВСЕ" і "Безліч" - одне й те саме, з різницею, що полягає в рівні Душевного Прояву (ментального). Так, Закон і закон - це два протилежні полюси. Аналогічно, Принципи і принципи, Нескінченний Розум і кінцеві уми.

Далі, переходячи до фізичного Плану, вони ілюструють Принцип тим, що Тепло і Холод - ідентичні за природою, з різницею лише в градусах (рівнях). Температуру безлічі рівнів показує термометр, причому нижні названі "холодом", а вищі - "спекою". Між цими двома полюсами існує безліч ступенів "теплых" або "холодных", називайте їх як завгодно, ви не помилитеся. Вища точка з двох завжди "тепліша", тоді як нижня - завжди "холодніша". Немає абсолютного стандарту - вся справа в рівнях. Немає такого місця на термометрі, де закінчується тепло і починається холод. Усе - отже - наслідок вищих або нижчих вібрацій. Самі терміни - "високий" і "низький", які ми змушені використовувати, - лише полюси одного й того самого - терміни відносні. Так само і зі "Сходом" і "Заходом" - поїдьте в коло світу в східному напрямку, і ви досягнете точки, що була зазначена західною під час вирушання в дорогу, і ви повернетеся із заходу. Поїдьте на Північ і ви виявите, що ви вирушаєте на Південь або навпаки.

Світло і темрява - полюси одного й того самого, з безліччю градацій між ними. Те саме стосується і музичного діапазону - починаючи з "С" ви піднімаєтеся все вище і досягаєте наступного "С" і так далі, з тією ж різницею між кінцями дошки (клавіатури), лише з безліччю градацій між двома крайнощами. Так само і з діапазоном кольору - різниця між яскраво-фіолетовим і темно-червоним кольорами лише у вищих або нижчих коливаннях. Велике і мале - відносно. Те саме стосується Шуму й Тиші. Важке і Легке також дотримуються цього Правила. Аналогічно Гостре й Тупе. Позитивне і Негативне - два полюси, з незліченними градаціями між ними.

Добре і погане - не абсолютні: один кінець "діапазону" ми називаємо Хорошим, інший - Поганим, на одному кінці добро, на іншому - зло. Цей предмет менш гарний, ніж той, що знаходиться вище за рівнем, але це "менш гарне" стосовно того, що стоїть нижче, - і так далі, причому "більш або менш" визначаються лише положенням на сходах.

Те ж саме і в Душевному Плані. "Любов" і "Ненависть" зазвичай вважають діаметрально протилежними одне одному, абсолютно різними і непримиренними. Але застосуємо Принцип Полярності, і ми виявимо, що немає такого явища, як Абсолютна Любов або Абсолютна Ненависть, відокремлених одне від одного. Обидва - просто терміни, застосовні до різних полів одного й того самого. Починаючи з будь-якої точки діапазону, ми виявимо "більше любові" або "меншу ненависть", у міру підняття сходами, і "більше ненависті" та "менше любові" під час спуску (це буде справедливо, незалежно від того, звідки - знизу чи зверху - ми починаємо). Є градації Любові та Ненависті і є центральна точка, де "Приязнь або Неприязнь" стають на стільки блідими (незрозумілими), що важко розмежувати їх, і Страх підпорядковується тому ж правилу. Пари протилежностей існують всюди. Де ви знайдете одне, там же ви виявите і протилежне - два полюси.

І саме цей факт дозволяє Герметистам перетворювати один душевний стан на інший за лініями Полярності. Явища, що належать до різних класів, не можуть перетворюватися одне на одне, але одного класу можуть змінюватися, тобто може змінюватися їхня полярність. Так, Любов ніколи не стане Сходом або Заходом, Червоним або Фіолетовим - але її можна перетворити, і часто перетворюють на Ненависть - подібним чином Ненависть

можна перетворити на Любов, змінюючи її полярність. Відвагу можна перетворити на Боягузтво, і навпаки. Важкі речі можна перетворити на легкі. Неясні стають виразними. Гарячі - Холодними тощо, причому перетворення завжди відбувається серед предметів одного типу, але різних градацій. Візьмемо випадок боягузливої людини. Піднімаючи її душевні вібрації за напрямком Страх - Мужність, можна зробити її найвищою мірою Відважною і Безстрашною. І схожість - ледача людина може змінитися на активну, енергійну людину (індивіда) простою поляризацією в бажаному напрямку.

Учні, знайомі з процесами, за допомогою яких різні школи Психологічної Науки тощо виробляють зміни душевних станів тих, хто слідує їхнім вченням, не без зусиль зможуть зрозуміти принцип, що лежить в основі цих змін. Але все ж таки, коли учень одного разу усвідомить Принцип Полярності, і стане видно, що Душевні зміни впливають зі зміни Полярності - під час ковзання уздовж одного діапазону - предмет стає легшим для розуміння. Зміна полягає не у зміні природи одного предмета на природу іншого, абсолютно відмінного, - а просто у зміні рівня одного й того ж предмета - надзвичайно важлива відмінність. Приміром, беручи аналогію з фізичного плану, неможливо змінити тепло на гучність, висоту тощо, але тепло легко можна перетворити на холод простим зниженням вібрацій. Точно так само Ненависть і Любов взаємно оборотні; такі Страх і Мужність. Але ні Страх не можна перетворити на Любов, ні Мужність не можна перетворити на Ненависть. Душевні стани поділяються на багаточисельні класи, кожен з яких має свої полюси протилежностей, за якими можлива трансмутація.

Учень без зусиль зрозуміє, що в душевних станах, так само як у явищах Фізичного Плану, обидва полюси можна класифікувати, як Позитивний і Негативний. Так, Любов стосовно Ненависті Позитивна, Мужність стосовно Страху, Діяльність - до Бездіяльності і т. д. Також буде помічено, що для тих, хто незнайомий із Принципом Вібрації, Позитивний Полюс буде вищим за рівнем, ніж Негативний, очевидно домінує над останнім. Тенденція Природи спрямована до Домінування активності Позитивного Полюса.

Разом зі зміною полюсів чийось власних душевних станів за допомогою мистецтва Поляризації, явища Психічного Впливу, у своїх численних фазах, показують нам, що принцип можна поширити на явища, які охоплюють впливи одного духу на інший, про що так багато пишуть і говорять останніми роками. Зрозумівши, що Психічна Індукція можлива, що душевні стани можна продукувати Індукцією від інших, можна легко з'ясувати, яким чином певний душевний стан може бути переданий іншій особі та, таким чином, зміна його полярності в тому класі душевних станів. Саме за цим принципом були отримані результати численних "психічних досліджень". Наприклад, особистість "сумна", меланхолійна, сповнена страху. Вчений-психолог, привівши свій дух до бажаної вібрації своїм тренуванням волі й домігшись так бажаної поляризації в себе, потім виробляє подібний душевний стан в іншого шляхом індукції, для того, щоб вібрації його піднялися, а особистість поляризувалася в напрямі до Позитивного краю діапазону, замість Негативного, і його страх та інші негативні емоції перетворилися на Мужність і подібні

позитивні душевні стани. Невелике вивчення покаже, що ці психічні зміни всі спрямовані вздовж лінії Поляризації, оскільки зміна полягає радше в ступені, ніж у типі.

Знання існування цього Великого Герметичного Принципу дає можливість учневі краще зрозуміти свої власні душевні стани, так само як і інших людей. Він побачить, що ці стани - предмет рівня, і, бачачи це, він зможе підніматися або знижувати свої вібрації за бажання - для зміни психічних полюсів, і в такий спосіб, стане господарем своїх душевних станів замість бути їхнім слугою і рабом. І з цими знаннями він зможе допомогти товаришам розумом і застосовуваними методами змінити полярність, коли така бажана. Ми радимо всім учням познайомитися з цим принципом Полярності, бо правильне розуміння такого кидає світло на багато важких предметів.

Розділ 11. Ритм

"Усе втікає і витікає, усе має свої припливи, усе піднімається і падає, хитання маятника проявляються в усьому, міра руху праворуч є мірою руху ліворуч, ритм зрівнює".

Кібаліон

Великий П'ятий Герметичний Принцип - Принцип Ритму - містить ту істину, що в усьому проявляється ритмічний рух: приплив і витік, хитання вперед і назад, маятниковподібний рух: припливи й відливи, подібні до морських: повна вода й мала вода, між двома полюсами, що проявляються у фізичному (ментальному) плані, психічному й душевному планах. Принцип Ритму тісно пов'язаний із Принципом Полярності, описаним у попередньому розділі. Ритм проявляється між двома полюсами, встановленими Принципом Полярності. Це, однак, не означає, що маятник Ритму гойдається до крайніх точок, бо останнє трапляється рідко, насправді важко встановити крайні полярні протилежності в більшості випадків. Але хитання завжди спрямоване в бік одного полюса, а потім - іншого. Завжди є дія і протидія, просування вперед і повернення, підйом і падіння, проявлені у всіляких видах і явищах Всесвіту. Сонця, світи, люди, тварини, рослини, мінерали, сили, енергія, розум і матерія і навіть Дух підпорядковані цьому Принципу. Принцип проявляється у створенні і, навіть, руйнуванні світів, у піднесенні й падінні націй, в історії життя всіх речей і, нарешті, у душевних станах Людини.

Починаючи з прояву Духа - ВСЬОГО, - буде помічено, що завжди є Вилив і Вбирання: "Видих і Вдих Брами", як кажуть браміні. Всесвіти створюються, досягають свого крайнього ступеня матеріальності, потім починають свій рух вгору. Народжуються сонця,

починається процес регресу, через вічності часу вони перетворюються на мертві маси речовини, які чекають нового імпульсу, що пробудить їхню внутрішню енергію до дії, і починається новий цикл сонячного життя. І так з усіма світами: вони народжуються, ростуть і вмирають, тільки для того, щоб відродитися. Так відбувається з усіма об'єктами, що володіють формою і обрисами - вони переходять від дії до протидії, від народження до смерті, від діяльності до бездіяльності - а потім знову назад. Так відбувається з усіма живими істотами: вони народжуються, живуть і вмирають, а потім знову відроджуються. Це відбувається з усіма великими рухами, філософіями, вірами і людьми, урядами і націями, і все заново - народження, зростання, зрілість, занепад (декаданс), смерть, потім - нове народження. Хитання маятника завжди очевидне.

Ніч слідує за днем, за ніччю - день. Маятник гойдається від Літа до Зими, а потім назад. Частинка, атоми, молекули і маси матерії рухаються по колу своєї природи. Немає такої речі як абсолютний спокій або зупинка руху - весь рух підпорядкований Ритму. Принцип має загальне застосування. Його можна застосувати до будь-якого питання або явищ будь-якого з численних планів життя. Його можна застосувати до всіх фаз людської діяльності. Завжди існує ритмічний рух від одного полюса до іншого. Загальний маятник завжди в русі. Припливи й відливи життя - прибувають і убувають відповідно до Закону.

Принцип Ритму добре зрозумілий сучасною наукою і вважається універсальним законом у застосуванні до матеріальних речей. Але Герметисти проводять його дію далі і знають, що його явища і вплив поширюється і на психічну діяльність людини, і цим пояснюється послідовність настроїв, почуттів та інших прикрих і дивних змін, що збивають з пантелику (ставлять у глухий кут), які ми помічаємо в собі. Але Герметисти вивченням дії цього Принципу навчилися уникати деяких його впливів шляхом Трансмутації. Герметичні Майстри давно вже відкрили, що хоча Принцип Ритму незмінний і завжди присутній у ментальних явищах, усе ж таки існують два плани його прояву, вельми далекі від ментальних явищ. Вони виявили, що існують два загальні плани Свідомості - нижчий і Вищий, причому розуміння цього факту дало їм можливість уникнути руху Ритмічного Маятника, що проявляє себе на нижчому Плані. Інакше кажучи, хитання маятника мало місце на Несвідомому Плані, не зачіпаючи свідомості. Це вони назвали Законом Нейтралізації. Його дія полягає в підйомі. Це вище вібрацій Несвідомого Плану психічної діяльності, таким чином, щоб негативні рухи маятника не відбилися на свідомості, і тому вони поза її впливом. Це має схожість із підйомом над речами і пропусканням їх перед собою. Герметичний Майстер або перед виттям учень поляризує себе на бажаному полюсі, і процесом, схожим із "відмовою" брати участь у зворотному русі, або, якщо хочете, "відкиданням" його впливу на них, він залишається міцно у своєму поляризованому становищі, дозволяючи ментальному маятнику рухатися назад у Несвідомому плані. Усі індивіди, які досягли певною мірою самовладання, роблять це більш-менш несвідомо, відмовляючись від підпорядкування своїм настроям і негативним душевним станам, вони застосовують Закон Нейтралізації. Майстер, однак, робить це значно професійніше і, користуючись своєю Волею, досягає ступеня Рівноваги та Душевної стійкості, майже

неймовірної для тих, хто дозволяє собі хитатися взад-вперед, психічним маятникам настроїв і почуттів.

Важливість цього буде оцінена будь-якою мислячою особистістю, що усвідомлює, якими створіннями настроїв, почуттів і емоцій є більшість людей, і як мало самовладання проявляють вони. Якщо ви зупинитеся й поміркуєте хвилинку, ви зрозумієте, як часто ці рухи Ритму діяли на вас у вашому житті - як період Ентузіазму змінювався незмінно протилежним почуттям і настроєм Депресії (пригніченості). Або як ваші настрої та переходи Мужності супроводжувалися такими ж настроями Страху. І так завжди було з більшістю людей. Припливи і відливи почуттів завжди піднімають і відпускають їх, але вони ніколи не підозрювали ні про привід, ні про причину психічних явищ. Розуміння дії цього Принципу дає ключ до влади над цими ритмічними рухами почуттів і можливість пізнати себе краще і піти від віднесення цими припливами та відливами. Воля вища за прояв цього Принципу у свідомості, хоча сам Принцип не порушимо. Ми можемо уникати його впливу, але, незважаючи на це, Принцип діє, Маятник завжди хитається, хоча ми можемо врятуватися від того, щоб він захопив нас за собою.

Є інші ознаки дії цього Принципу Ритму, про які ми хочемо зараз поговорити. У його дію входить і те, що ми називаємо Законом Урівноваження. Одне з визначень або значень цього слова - врівноваження, - "служити противагою", саме в цьому значенні й користуються Герметисти цим терміном - саме на цей Закон, коли він говорить: "Міра руху вправо є мірою руху вліво", ритм врівноваження.

Закон врівноваження проявляється в тому, що рух в одному напрямку визначає рух у протилежному або до протилежного полюса - одне балансує інше, слугує йому противагою. На ритмічному плані ми виявляємо безліч прикладів цього Закону. І той самий закон. Маятник годинника здійснює певний рух ліворуч, потім - рівну відстань праворуч. Пори року врівноважують одна одну таким же чином. Припливи і відливи слідує тому ж закону. І той самий закон проявляється у всіх явищах Ритму. Маятник з короткими рухами в одному напрямку не далі відхиляється і в зворотному напрямку, тоді як більший рух праворуч незмінно тягне більший рух ліворуч. Об'єкт, запущений на певну висоту, мусить пройти ту саму відстань під час обертання, сила, з якою снаряд запускається вгору на мильо, відтворюється при його поверненні. Цей закон постійний на фізичному плані, як вам покажуть посилання на зразкові авторитети.

Але Герметисти ведуть його ще далі. Вони вчать, що людські душевні стани підпорядковані тому ж Закону. Людина, яка отримала глибоку насолоду, схильна до глибокого страждання, тоді як та, хто відчуває горе не настільки сильно, здатна відчувати невелику радість. Свиня мало страждає душевно, але й насолоджується вельми мало - вона врівноважена. З іншого боку, деякі тварини відчують сильні радощі, але їхній нервовий організм і темперамент змушує їх відчувати і страждання вельми сильним чином. Те саме стосується і Людини. Існують темпераменти, що дають можливість лише низьких ступенів насолоди, і так само невеликих ступенів страждання, тоді як інші дають можливість найсильнішої насолоди, але водночас вельми сильного страждання. Діє таке правило, що здатність до болю і

задоволення в кожному типі збалансована (врівноважена). Тут повністю проявляється Закон Врівноваження (компенсації).

Але все ж Герметисти йдуть у цьому питанні ще далі. Вони вважають, що перш ніж людина зможе випробувати певну радість або ступінь задоволення, вона повинна бути пропорційно далеко до іншого полюса почуттів. Вони стверджують водночас, що Негативне передуює Позитивному, в такому випадку, тобто, що після випробовування певної міри насолоди зовсім не слідує те, що називали б "розплатою за неї" з відповідним рівнем страждання, навпаки, насолода - це рух Ритму, відповідний до Закону Компенсації, на рівні страждання, випробовуваного колись, чи то в теперішньому житті, чи то в попередніх перевтіленнях. Це кидає нове світло на проблему Страждання.

Герметисти вважають ланцюг життів безперервним, і таким, що так утворює частину одного життя індивіда, що згодом зрозумілий такий ритмічний рух, тоді як він не мав би сенсу, якби не допустили достовірності перевтілень.

Але Герметисти стверджують, що Майстер або передовий учень здатні значною мірою вислизнути від руху до страждання зазначеним раніше способом нейтралізації. Піднімаючись на вищий план, вони уникають і рятуються від більшої частини життєвого досвіду, що приходить до тих, хто мешкає на нижчих планах.

Закон Врівноваження відіграє роль у житті чоловіків і жінок. Буде помічено, що кожен розплачується за все, чим він володіє або чого потребує.

Якщо вона щось має і їй чогось бракує - то баланс підведений. Ніхто не може "зберегти пені й отримати шматочок пирога одночасно".

Усе має свій приємний і неприємний бік. За речі, які набуваються, заплачено втраченим. Багатий володіє багатом, чого не бракує бідному, тоді як бідний часто володіє речами, недоступними багатому. Мільйонер може мати схильність до бенкету і багатства, за допомогою якого може отримати всі делікатеси і розкоші свого столу, водночас йому бракує апетиту, щоб насолоджуватися такими. Він заздрить апетиту і травленню робітника, якому бракує багатства і нахилів мільйонера і який отримує більше задоволення від своєї простої їжі, ніж може отримати мільйонер, навіть якби він з його апетитом був пересичений, а його травлення не засмучене, тому що бажання, нахили та звички - різні. І так у всьому житті. Закон Рівноваги завжди в дії і завжди проходить крізь час, навіть якщо безліч життів знадобиться для зворотного Руху Маятника Ритму.

Розділ 12. Причинність

"Кожна причина має свій наслідок, кожен наслідок має свою Причину, все відбувається відповідно до Закону; випадок - лише назва непізнаного Закону. Існує безліч планів Причинності, але ніщо не уникне Закону".

Кібаліон

Великий Шостий Герметичний Принцип - Принцип Причини і Наслідку - укладає ту істину, що Закон поширюється на весь Всесвіт, що ніщо не відбувається випадково, що випадок - лише позначення існуючої причини, але не пізнаної або неусвідомленої, що явища безперервні без винятків або розривів.

Принцип Причини і наслідку лежить в основі всього наукового мислення, давнього й сучасного, і проголошений він був Учителями Герметистами в найдавніші дні. Хоча численні й різноманітні суперечки між різними школами думки виникали відтоді, полеміка точилася, головним чином, щодо деталей дії Принципу, а ще частіше - щодо значення певних термінів. Основний принцип Причини і Наслідку визнавали справедливим практично всі мислителі світу, гідні цього звання. Думати інакше - означало б виключити всі явища всесвіту зі сфери Закону і Порядку та надати їх у владу чогось уявного, що люди назвали "випадком".

Невеликим міркуванням можна показати, що немає такої речі, як чистий випадок. Вебстер визначає слово "випадок" таким чином: "Передбачуваний фактор або тип діяльності, відмінний від сили або мети; дія або діяльність такого фактора - подія, випадковість, аварія тощо". Але невелике мислення покаже вам, що не може бути такого чинника, як випадок, у сенсі чогось зовнішнього щодо Закону - чогось поза Причиною і Наслідком. Як може існувати щось чинне в незвичайному світі, вільному від законів порядку і наступності останнього? Таке "щось" було б абсолютно незалежне від упорядкованого світу і тому вище за нього. Ми не можемо нічого собі уявити поза ВСІМ, що було б поза Законом, оскільки ВСЕ - саме по собі Закон. Немає місця у всьому для чогось зовнішнього і незалежного від Закону. Існування такого "чогось" перетворило б на ніщо всі природні закони і ввергло б світ у хаотичний безлад і беззаконня.

Ретельне вивчення показує, що те, що ми називаємо випадком, - лише вираз, який стосується неясних причин, які ми не можемо пізнати. Слово "випадок" виникло від слова, що означає "впасти" (як падіння кістки), ідея, що означає, що падіння кістки (гра в кістки) та багато інших випадковостей є подією, яку не можна віднести до будь-якої причини. Саме в цьому значенні зазвичай вживається цей термін. Але при більш пильному вивченні предмета виявляється, що немає жодного випадку при падінні кістки. Щоразу, коли кістка падає і показує певне число, воно підпорядковується закону, настільки ж непохитному, як і ті, що керують обертанням планет навколо сонця. За падінням кістки існують причини або ланцюги причин, що йдуть глибше, ніж може слідувати розум. Положення кістки в коробці,

величина м'язової енергії, що виразилася в кидку, положення столу і т. д. і т. п. - усе це ось причини, дію яких можна побачити. Але за цими видимими причинами існують ще ланцюги невидимих причин, що передували їм, причому всі вони вплинули на число кістки, яке опинилося нагорі.

Якщо кидати кістку багато разів, виявиться, що числа будуть випадати майже рівну кількість разів, тобто буде рівна кількість двійок і т. д., які будуть нагорі. Підкиньте в повітря монету, і вона впаде або "орлом", або "решкою", але за достатньої кількості кидків орли і решки випадуть майже рівну кількість разів. Це - дія закону "усереднення" (середнього). Але як середній, так і одиничний кидки підкоряються закону Причини і наслідку, і як ми можемо бачити з попередніх випадків, ясно видно, що просто неможливо, щоб кістка впала інакше, ніж це сталося за одних і тих самих обставин в один і той самий час. За тих самих причин були б ті самі результати. Завжди є "мотив" і "чому" в кожній події. Ніщо ніколи не трапляється без причини або навіть ланцюга причин.

У тих, хто вивчає цей принцип, виникає деяке збентеження при думці, що вони не можуть пояснити, як одне може викликати інше, тобто бути "творцем" іншого. Як правило, жоден "предмет" ніколи не викликає, тобто не "творить" ніякий інший предмет. Причина і наслідок мають справу лише з "подіями". "Подія" - це те, що приходить, надходить або трапляється як результат або наслідок попередньої події. Жодна подія не творить іншу, а лише є ланкою, що передує у величезному впорядкованому ланцюзі подій, що виникає з творчої енергії ВСЬОГО. Існує і спадкоємність між усіма подіями - попередніми, наступними і наступними. Існує зв'язок між усім, що відбувалося раніше і згодом. Камінь, зірвавшись із гори, проломив дах у котеджі в долині. На перший погляд, ми вважаємо це справою випадку, але при дослідженні предмета ми виявимо величезний ланцюг причин за цим випадком. По-перше, був дощ, який, пом'якшивши ґрунт, що підтримував камінь, окрім цього була дія сонця, інших дощів тощо, які поступово відокремили шматок каміння від скелі, далі істотною причиною утворення гори та її зсуву може бути землетрус, і так далі нескінченно. Далі ми можемо дослідити ланцюг причин дощу тощо. Далі ми могли б розглянути існування даху. Коротше, ми незабаром виявили б себе загрузлими в болоті причин і наслідків, з якого ми незабаром постаралися б вибратися.

Так само як людина має двох батьків і четверо прабатьків, 16 прапрапрабатьків - батьків тощо, скажімо, аж до сорока поколінь, коли кількість пращурів сягнула б кількох мільйонів, - так само і з причинами, які стоять завжди, навіть і за дріб'язковими подіями або явищами, такими, як політ крихітного шматочка кіптяви перед очима. Не так легко простежити його шлях від найдавнішого періоду, коли він був частинкою могутнього стовбура де рева, що згодом перетворився на вугілля тощо, доти, доки він не пролетів перед вами на шляху до подальших пригод. І могутній ланцюг причин і наслідків привів його до теперішнього стану, причому останнє знов-таки одна з ланок у ланцюзі подій, що спричинять інші події ще сотні років по теперішньому часі. Однією з низки подій, пов'язаних із частинкою кіптяви, було написання цих рядків, унаслідок чого довелося виконати певну роботу складачу, й аналогічно, коректору, і які викличуть певні думки у вас, а також в інших, які,

своєю чергою, діятимуть на інших тощо, що перевищують розумовий хист людини, - усе через політ крихітного шматочка кіптяви, причому все це показує відносність, а також взаємопов'язаність явищ, і подальший факт, що "нема великого, нема малого в Розумі, що є причиною всьому".

Зупиніться на хвилинку поміркувати. Якби певний чоловік не зустрів певну дівчину, давним-давно в неясний період кам'яної доби, то вас, які читають ці рядки, не було б тут. І якби ймовірно та сама пара не зустрілася, нас, тих, хто пише ці рядки, теж не було б. Навіть сама дія писання, з нашого боку, і читання, з вашого, діятиме, відповідно, на ваші й на наші життя, але матиме також прямий або непрямий вплив і на багатьох інших людей, що живуть нині і житимуть у прийдешні віки. Кожна думка, що промайнула в нас, кожна дія має свої прямі й непрямі наслідки, які й увійдуть у великий ланцюг Причин і Наслідків.

Ми не хочемо вдаватися в міркування про вільну волю, або детермінізм у даній роботі внаслідок різних причин. Серед численних причин є одна принципова, а саме: що жоден із заперечуваних рядків не є вірним повністю - справді, вони є вірними лише частково, згідно з Герметичним Вченням. Принцип полярності показує, що обидва вірні як напівістини, як протилежні полюси Істини. Вчення мають на увазі, що людина може бути вільною і пов'язаною з Необхідністю, залежно від розуміння значення і висоти Істини, з якої розглядається предмет.

Стародавні письменники висловлювалися про це так: "Що далі виходить Творіння від центру, то більше воно пов'язане, що ближче воно досягає центру, то вільніше воно вільне". Більшість людей є більш-менш рабами спадковості, докільля тощо і висловлює вельми малу Свободу. На них впливають думки, звичаї та думки зовнішнього світу, а також їхні емоції, почуття, настрої тощо. Вони не виявляють майстерності, гідної цього імені. Вони з обуренням відкидають це твердження, кажучи: - "Чому ж я справді вільний у діях і роблю, як мені приємно - я роблю тільки те, що хочу робити: вони не можуть пояснити, звідки виникають "хочу" і "як мені приємно". Що означає їхнє "хотіти", робити одне краще за інше, що становить їхнє задоволення "робити це і не робити те".

Хіба тут немає "чому" і їхнього "задоволення" та "бажання". Майстер може змінити ці "задоволення" і "бажання" на протилежні на іншому полюсі душі. Він володіє "Волею до бажання" замість того, щоб хотіти, бо якесь почуття, на будова, емоція чи спокуси докільля викликали в ньому прагнення чи бажання вчинити так.

Більшість людей тягнуться подібно до падаючого каміння, слухняні зовнішньому оточенню й зовнішнім впливам, внутрішнім настроям, бажанням тощо, не кажучи вже про бажання й пристрасті інших, сильніших за них самих, до того ж посередність оточення й спокуси не змушують їх зазнавати жодного опору з їхнього боку або прояву Волі. Рухомі як пішаки на шаховому полі життя, вони відіграють свою роль і усуваються, коли гру закінчено.

Але Майстри, знаючи правила гри, піднімаються вище за план матеріального життя і, стикаючись із вищими силами своєї природи, панують над своїми настроями, характерами, якостями та полярністю, так само як і над своїм докільлям, і, таким чином, стають у грі Авторами (ініціаторами), замість того, щоб бути пішаками - Причинами, замість наслідків.

Майстри не вислизують від Причинності вищих планів, не поступаються вищим Законам, і так керують обставинами на нижчому плані. Вони так формують свідому частину законів, замість того, щоб бути сліпими інструментами. Хоча вони служать на вищих планах, вони правлять на матеріальному плані.

Але і на вищих і на нижчих - закон завжди в дії. Немає такого чинника, як випадковість. Сліпа богиня відкинута Розумом. Ми можемо бачити тепер очима, виявленими і проясненими знанням, що все керується загальним Законом - що нескінченна кількість законів є ніщо інше, як прояв одного великого закону - Закону, який є ВСІМ - і що навіть волосся на вашій голові полічені, як свідчать писання. Немає нічого поза Законом: ніщо, що відбувається, не суперечить йому. І все ж не робіть помилки, припускаючи, що Людина - лише сліпий автомат - це далеко не так. Герметичні вчення свідчать, що Людина може використовувати Закон проти Закону, що вища воля превалює над нижчою доки, врешті-решт, не досягає стадії, де вона знайде притулок у самому Законі і з презирством висміє феноменальні закони (закони явищ). Чи здатні ви вхопити внутрішню суть Цього.

Розділ 13. Стать

"Стать проявляється в усьому, все має чоловічий і жіночий принципи, Стать проявляється на всіх планах".

Кібаліон

Великий Сьомий Герметичний Принцип - Принцип Статі укладає в собі істину, що існує стать, проявлена в усьому, - що Чоловічий і Жіночий принципи завжди присутні й діють у всіх фазах явищ, на всіх планах життя і на кожному окремо. Тут нам здається буде доречно звернути увагу на той факт, що стать, у її Герметичному розумінні, і Секс, у його загальноприйнятому значенні, не одне й те саме.

Слово "Стать" виникло з латинського кореня, що означає "по народжувати", "виробляти". Після хвилинних роздумів ви побачите, що слово це має набагато ширший і загальніший сенс, ніж термін "Секс", оскільки останній стосується лише фізичних відмінностей між особинами чоловічого і жіночого роду. Секс - лише прояв Статі на певному плані Великого Фізичного Плану - плану органічного життя. Нам хотілося б, щоб ви запам'ятали цю відмінність з тієї причини, що певні письменники, отримавши вельми поверхневі знання з Герметичної філософії, спробували ототожнити цей Сьомий Герметичний Принцип із дикими, фантастичними, а часто й ганебними теоріями та вченнями, що стосуються Сексу.

Функція статі - виключно творити, виробляти, породжувати тощо і прояви її видно на кожному плані явищ. Якоюсь мірою важко навести докази цьому з науковим підходом, оскільки наука ще не визнала, що цей принцип має загальне застосування. Але все ж таки деякі докази виходять із наукових джерел. По-перше, ми знаходимо виразний прояв Принципу Статі серед частинок іонів або електронів, які утворюють основу матерії, як її розуміє наука, і які, утворюючи різноманітні поєднання, формують Атом, який до останнього часу вважався скінченим і неподільним. За останнім словом науки атом складається з безлічі частинок, електронів або іонів (різні назви з різних джерел), що обертаються відносно одна одної і коливаються з великою інтенсивністю і частотою. Але при цьому стверджується, що своїм існуванням атом завдячує концентрації негативних частинок навколо позитивних - тобто позитивні частинки нібито чинять певний вплив на негативні, змушуючи останні складатися в певні комбінації і так "творити" або "породжувати" атом. Це знаходиться відповідно до найдавніших законів Герметиків, які завжди ототожнювали Чоловічий Принцип статі з Негативним, а Жіночий - з позитивним полюсом електрики (так званої).

Тепер кілька слів про ототожнення. У людей склалося вельми хибне уявлення щодо якості так званого Негативного полюса електричної або намагніченої матерії. Терміни - позитивний і негативний - вельми неправильно застосовні до таких явищ науки.

Слово "позитивний" означає щось дійсне і сильне, порівнянне з "негативною" нереальністю або слабкістю. Ніщо таке не впливає з дійсних електричних явищ. Так званий негативний полюс батарей - справді полюс, у якому і за допомогою якого генеруються або виробляються нові утворення та енергії. Нічого "негативного" в цьому немає. Найкращі наукові авторитети використовують тепер слово "катод" замість "негативного" слова, "катод" грецького походження і означає "походження", "шлях породження" тощо. З катодного полюса вилітає рій електронів або частинок: з того самого полюса виходять ті дивовижні "промені", що спричинили докорінне ламання наукових концепцій протягом останнього десятиліття. Катодний полюс - Матір усіх дивних явищ, які зробили марними всі старі підручники і перетворили давно встановлені теорії на жалюгідні уривки наукових спекуляцій. Катод або негативний полюс є матеріальним принципом електричних явищ і найдивовижніших форм матерії, невідомих науці. Як бачите, наша відмова вживання терміна "негативний" у нашому розумінні предмета виправдана, так само як і наполягання на заміні старого терміна на слово "Жіночий". Факти підтримують нас у цій думці, не беручи вже до уваги Герметичні вчення. Тому ми будемо користуватися словом "жіночий" замість "негативний", говорячи про цей полюс електрики.

Новітні наукові доктрини вважають, що творчі (творчі) частинки або електрони - жіночого роду. Наука каже: "вони складаються з негативної електрики", а ми говоримо: "вони складаються з жіночої енергії". Жіноча частка відокремлюється, або скоріше залишає, від Чоловічої, і починає нову діяльність. Вона активніше шукає союзу з Чоловічою, спонукувана до цього природним імпульсом творити нові форми матерії або енергії. Один письменник пішов так далеко, що написав так: - "Вона в якийсь момент шукає з власної

волі з'єднання", і т. д. Це відокремлення та об'єднання утворюють основу більшої частини діяльності хімічного світу. Коли жіноча частинка з'єднується з чоловічою, починається певний процес. Під дією чоловічої енергії Жіночі частинки швидко коливаються і швидко обертаються навколо останньої. У результаті народжується новий атом. Новий атом справді складається з Чоловічих і Жіночих електронів або частинок, але, коли союз створено, атом стає єдиним, володіючи певними властивостями, не проявляючи більше властивостей вільної електрики. Процес розриву або відділення Жіночих електронів називається "іонізацією". Ці електрони або частинки - найактивніші працівники на полі Природи. З їхніх з'єднань або сполучень виникають різноманітні явища світла, тепла, електрики, магнетизму, тяжіння, відштовхування, хімічного засобу та інші аналогічні явища. І все це виникає від дії Принципу Статі в плані енергії.

Роль чоловічого Принципу схоже полягає в спрямуванні певної вродженої енергії до Жіночого Принципу, запускаючи в дію творчі процеси. Але жіночий Принцип - це той, що здійснює активну творчу роботу - і так на всіх планах. І все ж кожен принцип не здатний без допомоги іншого. У деяких формах життя обидва принципи об'єднані в одному організмі. Тому, все в органічному світі проявляє обидві статі - завжди в Жіночій формі присутнє Чоловіче начало. Герметичні доктрини включають безліч повчань, що стосуються дії обох принципів Статі у виробництві та проявах різних форм енергії тощо, але ми вважаємо недоцільним вдаватися в деталі цього процесу, оскільки не в змозі підкріпити їх науковими доказами, з тієї причини, що наука не досягла ще такого розвитку.

Але приклад, що ми вам навели - про явища електронів і частинок, покаже вам, що наука - на вірному шляху, а також дає загальну ідею основних принципів.

Деякі наукові дослідники висловили припущення, що при утворенні кристалів, імовірно, існує щось, що відповідає "секс-активності", - це інша соломину, що показує, куди дме вітер науки. І щороку приносить факти, що підтверджують правоту Герметичного Принципу Статі. Виявиться, що Пол постійно діє і проявляється в царині неорганічної матерії, і в царині Енергії та Сили. Електрику вже зараз приймають за "щось", у якому, здається, змішалися або розчинилися всі інші форми енергії. "Електрична теорія" Всесвіту - новітня наукова доктрина, яка набуває дедалі більшої популярності та загального визнання. Отже впливає, що якщо ми могли розкрити в явищах електрики - навіть у найкореневіших і найджерельніших її проявах - чітку й безсумнівну очевидність присутності Статі та його діяльності, ми маємо цілковите право запевняти нас у тому, що наука врешті-решт надасть докази існування в усіх світових явищах Великого Герметичного Принципу - Принципу Статі.

Немає потреби займати наш час добре відомими явищами "тяжіння" і "відштовхування" атомів, хімічної спорідненості, любові й ненависті атомних частинок, тяжіння або зчеплення між молекулами речовин. Ці факти надто добре відомі і не потребують коментарів. Але чи замислювалися ви коли-небудь над тим, що ці явища - прояв принципу Статі. Хіба ви не можете бачити розумність Герметичних Вчень, згідно з якими сам Закон Гравітації - це дивне тяжіння, через яке всі частинки й матеріальні тіла у всесвіті прагнуть

одна до одної - є нічим іншим, як іншим проявом принципу Статі, який діє в напрямку притягнення Чоловічої енергії до жіночої, і навпаки. Ми не можемо надати вам наукові докази цього зараз - але розгляньте явища у світлі Герметичних навчань і подивіться, чи зможете ви виробити кращу гіпотезу, ніж ті, що вам запропоновані фізичною наукою. Піддайте випробуванню всі фізичні явища, і ви переконаєтеся в очевидності присутності Принципу Статі. Давайτε перейдемо тепер до розслідування дії Принципу Статі на душевному Плані. Багато цікавих деталей чекають нашого вивчення.

Розділ 14. Душевна стать

Студенти-психологи, які слідують сучасним течіям мислення, що стосуються душевних явищ, вражені наполегливістю ідеї - "дуалізм душі", що так сильно проявляється впродовж останніх десяти чи п'ятнадцяти років, що поклала початок безлічі правдоподібних теорій, які стосуються природи та будови цих двох душ. Одна з останніх Томсон І. Ходсон набула великої популярності 1983 року - добре відома теорія "об'єктивної та суб'єктивної" душі, існування яких вони припустили в кожному індивіді. Інші письменники привертали майже таку саму увагу теоріями щодо "свідомого і підсвідомого" розуму, "активної і пасивної душі" і т. д. і т. п. Теорії різних письменників відрізняються одна від одної, але завжди залишається принцип "двоїстості душі".

Учень Герметичної філософії мимоволі посміхнеться, коли прочитає про ці численні нові ідеї щодо двоїстості душі, причому кожна школа завзято дотримується своїх убогих теорій, і кожна проголошує, що вона "відкрила істину".

Учень перегорне сторінки окультної історії, і знову в неясних засадах окультних учень він знайде посилання на давню Герметичну доктрину.

Принцип Статі на Душевному Плані - прояв Душевної Статі. Заглиблюючись далі, ми виявимо, що стародавня філософія володіла знаннями про явища "двоїстості душі" та відносила її до теорії Душевної Статі. Цю ідею душевної статі легко пояснити в кількох словах учням, знайомим із сучасними теоріями, на які ми посилалися. Чоловічий Принцип Душі належить до так званого Об'єктивного Розуму, Свідомого, Добровільного, Активного тощо. Жіночий Принцип Душі належить до так званого Суб'єктивного Розуму, Підсвідомого, Мимовільного (Мимовільного, Пасивного) тощо. Зрозуміло, Герметичні Вчення не узгоджуються з численними тимчасовими теоріями щодо природи двох фаз душі, не приймають вони й багатьох фактів, що приписують цим двом відповідним аспектам, оскільки деякі із згаданих теорій і тверджень притягнуті за волосся, натягнуті й не витримують експерименту чи демонстрації. Ми вказали фази згоди тільки для того, щоб допомогти учневі засвоїти раніше набуті знання відповідно до Вчень Герметичної

Філософії. Учні Годсона помітять твердження на початку другого розділу "Закону Психічних Явищ".

Містична незрозуміла мова Герметичних філософів розкриває ту саму загальну ідею - тобто подвійність душі. Якби доктор Ходсон приділив час і потрудився розшифрувати не багато з "містичної незрозумілої мови" Герметичної філософії - він би трохи просвітився щодо подвійності душі. Але тоді, ймовірно, його найцікавіша робота не була б написана. Розглянемо тепер міркування Герметичних Вчень щодо Душевної Статі.

Вчителі Герметики передають свої настанови з цього предмета, пропонуючи учневі вивчити доводи їхньої свідомості щодо Себе. Учня пропонується звернути свою увагу всередину на Себе, що мешкає всередині кожного. Кожен учень приходить до думки, що його свідомість дає йому перше повідомлення про існування Себе - повідомлення "Я єсьмь". Спочатку ці слова здаються останніми словами свідомості, але невеликий подальший розгляд розкриває той факт, що це "Я є" можна розділити або розщепити на дві чіткі частини або аспекти, які, працюючи в злагоді та разом, однак, незважаючи на це, можуть бути розділені у свідомості.

Тоді як при першому погляді здається, що існує тільки "Я", ретельніший і тісніший розгляд виявляє той факт, що існує "Я" і ("я") "ті" - непрямий відмінок від "Я", як його перекласти, - точне значення підібрати важко. (Далі я позначатиму "я" маленькою літерою).

Ці дві душі-близнюки різняться за своїми ознаками і природою, і дослідження їхньої природи та явищ, що впливають із такої, проллє багато світла на численні проблеми душевного впливу.

Почнемо з розгляду "я", яке зазвичай приймається учнями за "Я", доки вони спрямують дослідження трохи глибше, у затишні куточки свідомості. Людина думає про Себе (в аспекті "я"), як такого, що складається з певних почуттів, смаків, приязні та неприязні, звичок, особливих зв'язків, особливостей тощо, з яких складається її особистість, або "себе", відомого їй самій та іншим. Вона знає, що ці емоції і почуття змінюються, народжуються і вмирають, схильні до Принципу Ритму і Принципу Полярності, що захоплюють її від них із крайніх почуттів до інших. Вона думає про своє "я" як про певне знання, зібране в її розумі, що формує частину її "я". Таким є "я" людини. "Я" багатьох людей містить у собі дуже великою мірою свідомість тіла і його фізичних апетитів тощо. Їхня свідомість, головним чином, пов'язана з тілесною природою, вони практично живуть "там". Деякі люди заходять так далеко, що вважають своє особисте вбрання частиною свого "я" і, здається, справді вважають його частиною самих себе. Один письменник з гумором зауважив, що "люди складаються з трьох частин: душі, тіла й одягу". Такі "одягово-свідомі" люди втратили б ніби свою індивідуальність, якби в разі корабельної аварії їх позбавили б одягу дикуни. Але навіть багато хто з тих, хто не так тісно пов'язаний думками про особисте вбрання, дотримуються погляду, що свідомість їхніх тіл - їхнє "я". Вони не можуть відчути себе незалежними від тіла. Їхня душа здається їм практично "чимось приналежним" їхньому тілу - як це справді і є в багатьох випадках.

Але в міру підйому людини по сходах свідомості - вона може відокремити своє "я" від свого поняття тіла, здатна думати про своє тіло як таке, що належить душевній своїй частині. Але навіть тоді, вона дуже схильна вважати ці внутрішні стани, ототожнюючи їх із собою, замість того, щоб вважати їх "речами", виробленими певною частиною її розуму, та такими, що існують усередині неї - але й у ній, але все ж таки не "себе". Вона бачить, що вона може змінити ці внутрішні стани почуттів зусиллям волі, і що вона може створити почуття або стан абсолютно протилежного характеру, водночас і все ж таки існує те ж саме "я". Отже, нарешті, вона може відкинути ці різні душевні стани, емоції, почуття, звички, якості, особливості та інші особисті душевні приналежності - і може відкинути їх до "не-я", колекції дивацтв і тягарів, так само як і цінних якостей. Це вимагає максимальної розумової концентрації та сили душевного аналізу з боку учня. Але все ж таки це завдання доступне для передових учнів і навіть для тих, хто не так далеко просунувся - усі вони можуть побачити в уяві, як відбувається цей процес.

Після того, як процес відкидання виконано, учень виявить, що він свідомо володіє "собою", яке може вважатися "я" або "Я" - у двоїстому аспекті. "Я" може відчуватися як щось душевне, в якому можуть відтворюватися думки, ідеї, емоції, почуття та інші душевні стани. Його можна вважати ніби "душевним черевом", що породжує душевне потомство, яке заявляє про своє існування свідомості, як "я" з прихованими силами творчості й генерації душевного потомства всіх видів і типів. Сили його творчої енергії відчуються величезними. Але в той самий час здається, воно усвідомлює, що воно повинно отримати енергію якоїсь форми від свого супутника "Я", або від ще чийогось "Я", перш ніж воно зможе принести свої душевні творіння до існування. Ця свідомість приносить із собою усвідомлення величезних здібностей розумової діяльності та здатності до творчості.

Але учень виявляє незабаром, що це не все, що він може знайти у своєму внутрішньому світі свідомості. Він виявляє, що існує духовне. Щось, яке може наказувати його "Я" діяти в певному напрямі творчості і яке так само може стояти осторонь і спостерігати за задушевною творчістю. Його вчать, що цю частину самого себе він може назвати своїм "Я". За бажання він може залишатися в його свідомості. Вона виявляє, що тут немає свідомості здатності до активної творчості або генерації в сенсі послідовного процесу участі в діях розуму, а скоріше є відчуття свідомості здатності спрямовувати енергію від "Я" до "я" - процес наказу, щоб розпочалася й ішла творчість розуму.

Він також знаходить, що "Я" здатне спостерігати збоку за діями душевної творчості та генерації "я". Такий двоїстий аспект притаманний душі кожної особистості. "Я" представляє Чоловічий Принцип Душевної Статі, а "я" - представляє Жіночий Принцип. "Я" представляє аспект Живлення, а "я" - аспект Становлення. Ви помітите, що принцип відповідності діє на цьому плані, точно так само, як і на великому плані, де відбувалося створення Всесвіту. Обидва процеси подібні за типом, хоча вкрай різні за рівнем. "Як вище, так і нижче: як нижче, так і вище".

Ці аспекти розуму - Чоловічий і Жіночий Принципи - "Я" і "я", що розглядаються у зв'язку з добре відомими розумовими й психічними явищами, дають ключ до майстерності тим, хто

неясно знає сферу дії та прояву душі. Принцип Душевної Статі передає ту істину, що лежить в основі цілої області явищ душевного впливу.

Прагнення Жіночого Принципу завжди спрямоване на отримання вражень, тоді як тенденція Чоловічого - завжди прагне дати його, висловитися. Жіночий принцип має у своїй дії вельми широку сферу, порівняно з Чоловічим, Жіночий принцип керує породженням нових думок, концепції ідей, включно з роботою уяви. Чоловічий принцип пов'язаний з роботою Волі (бажання) в її різних фазах. І все ж без активної допомоги Волі Чоловічого принципу, Жіночий принцип схильний залишатися зайнятим породженням духовних образів, що є наслідком вражень, отриманих із зовні, замість того, щоб творити власні духовні образи.

Особистості, які можуть приділити діяльну увагу предмету й поміркувати над ним, активно користуються обома Душевними принципами - Жіночим у роботі активного творчого Розуму та Чоловічою Волею у збудженні й передачі енергії творчої частини Душі. Більшість людей користуються Чоловічим Принципом, але малою мірою, і задовольняються життям відповідно до думок та ідей у їхньому "я" з "Я" інших. Але вдаватися в подробиці цього предмета не входить у наші цілі. Предмет можна вивчити за будь-яким хорошим підручником психології, користуючись ключем, який ми вам передали, розглянувши Душевну Статю.

Ті, хто вивчає психічні явища, добре обізнані про чудові явища, об'єднані під загальною назвою Телепатії, передавання Думок, Душевного Впливу, навіювання, гіпнотизму тощо. Багато хто шукав пояснення цим різним формам явищ у теоріях різних прихильників "Подвійності Душі". Певною мірою вони мають рацію, оскільки в наявності прояв двох чітких фаз душевної діяльності. Але якщо такі учні розглянуть ці "двоїсті уми" у світлі Герметичних вчень про Вібрації та душевне Поле, вони виявлять, що тривалі пошуки ключа - в їхніх руках (але тут можливий варіант - побачать те, що довго шукали, бо ключ у них у руках).

У явищах телепатії видно, як вібраційна енергія чоловічого Принципу спрямовується в бік Жіночого Принципу іншої особистості, і остання приймає насіння думки та дає їм змогу розвиватися до розквіту. Точно таким же шляхом діє навіювання і гіпнотизм. Чоловічий принцип особистості, що дає навіювання парі Вібраційної енергії Сили Волі до Жіночого Принципу іншої особистості, і останній, приймаючи їх, робить їх власними, і діє, і думає відповідним чином. Так вібраційна ідея в розумі іншої особистості зростає й розвивається, і водночас, як її вважають законним духовним нащадком індивіда, вона насправді подібна до зозулиного яйця, вміщеного в гніздо горобця, де воно нищить законне потомство й почуватися як удома. Нормальний стан чоловічого і жіночого принципу в розумі особистості полягає в координації та гармонійній (розвитку) дії в згоді один з одним. Але на нещастя, чоловічий принцип у пересічній особистості надто ледачий, щоб діяти - вираз Сили Волі надто слабкий - і відповідно до цього такими особистостями керують майже цілком розум і воля інших особистостей, яким вони дозволяють думати й повелівати за них. Яким чином нові оригінальні думки чи дії виявляються середньою особистістю. Чи не є

більшість людей лише тінями або відлунням інших, що володіють сильнішими розумом і волею, ніж їхні власні. Біда в тому, що пересічна людина мешкає у свідомості свого "я" і не усвідомлює того, що вона володіє і такою річчю як "Я". Вона поляризована у своєму Жіночому принципі розуму, і Чоловічий принцип, у якому закладено Волю, не користується, і стає чинним.

Сильні чоловіки та жінки незмінно виявляють Чоловічий принцип Волі і їхня сила полягає саме в цьому. Замість того, щоб жити враженнями, внесеними в їхній розум іншими, вони підносять свої душі власною волею, отримуючи тип духовних образів, яких вони прагнуть, і понад те, підносять уми інших аналогічно, точно так само. Погляньте на сильних людей, як їм вдається впровадити насіння думки в душі мас людей, змушуючи останніх думати відповідно до бажань і волі сильних індивідів. Саме тому безліч людей - такі вівцеподібні істоти, які ніколи не породжують власних ідей, не використовують власних сил розумової діяльності.

Прояви Статі Розуму можна помітити скрізь у повсякденному навколишньому житті. Привабливі люди - це ті, які можуть користуватися чоловічим принципом для того, щоб навіяти свої думки іншим. Актор, який змушує людей плакати, коли захоче, користується цим принципом. Так само йде справа з успішним оратором, державними діячами, пропагандистами, письменниками, проповідниками та іншими людьми, які перебувають у центрі суспільної уваги. Своєрідний вплив, що чиниться деякими людьми на інших, зобов'язаний своїм походженням прояву Статі Розуму за вище зазначеними лініями Вібрації. Саме в цьому принципі лежить секрет привабливості особистості, впливу особистості, чарівності тощо, а також явищ суспільних під назвою гіпнотизму.

Учень, який ознайомився з явищами, відомими під назвою "психічних", виявить, яку важливу роль відіграють у цих явищах ті сили, що їх наука назвала Впливом, розуміючи під цим терміном процес або метод, за допомогою якого ідеї (думки) передають або "навіюють" розуму іншого, змушуючи діяти згідно з цим. Правильне розуміння навіювання необхідне для того, щоб розумно зрозуміти різні психічні явища, в основі яких лежить навіювання. Але водночас ще більш необхідним є знання Вібрації та Душевної Статі тому, хто вивчає навіювання. Загалом принципи навіювання залежать від принципу Душевної Статі і вібрації.

Письменники та Вчителі навіювання зазвичай пояснюють, що саме: Об'єктивний або довільний розум, довільний душевний вплив або навіювання на суб'єктивний або мимовільний розум. Але вони не описують процес і не дають аналогії в природі, за якими ми могли б легше зрозуміти ідею. Але якщо ви розглянете предмет у світлі Герметичних Вчень, то ви зможете побачити, що передача енергії Жіночому принципу Вібраційною Енергією Чоловічого Принципу перебуває у згоді із загальними законами природи, і створений світ представляє незліченну кількість аналогій, за якими легко можна зрозуміти принцип. Справді, Герметичні вчення показують, що саме творіння Всесвіту слідує також закону, у всіх творчих проявах, на планах духовному, ментальному та фізичному, - завжди в дії принцип Статі, тобто прояв Чоловічого та Жіночого принципу. "Як вище, так і нижче, як

нижче, так і вище". І до того, коли принцип Душевної Статі одного разу схоплено і зрозуміло, різні особисті явища психології піддаються розумній класифікації та вивченню. Принцип "виробляється" в практиці, тому що він заснований на незмінних загальних законах життя.

Ми не будемо вдаватися в розлогу дискусію або опис різних явищ душевного впливу або психічної діяльності. Існує багато книг, які досить добре написані з цього предмета в останні роки. Головні настанови, висловлені в цих різних книжках, правильні, хоча багато письменників спробували пояснити явища за допомогою різних улюблених власних теорій. Учень може ознайомитися з цими предметами і, використовуючи теорію Душевної Статі, зможе навести лад у хаосі суперечливих теорій і вчень і, крім того, може легко стати майстром у цій дисципліні, якщо має до того схильність. Мета цієї роботи полягає в тому, щоб дати не розширений опис психічних явищ, а радше дати учневі ключ майстерності, яким він зможе відчинити двері, що ведуть до тих частин храму Знання, які він бажає дослідити. Ми відчуваємо, що в цьому розгляді вчень Кібаліона можна знайти пояснення, які сприятимуть з'ясуванню багатьох труднощів, що заводять розум у глухий кут, ключ, що відчинить багато дверей. Яка користь вдаватися в подробиці, що стосуються різних боків психічних явищ і психологічної науки, коли ми передаємо в руки учневі засоби, за допомогою яких він зможе ознайомитися з усіма аспектами предмета, що його цікавить. За допомогою Кібаліона можна заново пройти через будь-яку окультну бібліотеку, і багато темних сторінок і не ясних предметів будуть освітлені старим світочем Єгипту. Така мета цієї книги. Ми не прагнемо викласти нову філософію, а скоріше окреслюємо контури великого, старого, як світ, вчення, що зробить зрозумілим вчення інших, - які слугуватимуть великим Примирителем різних теорій і суперечливих доктрин.

Розділ 15. Герметичні аксіоми

"Володіння знанням, якщо воно не супроводжується проявом і вираженням у дії, схоже на накопичення дорогоцінних металів - марне і непотрібне заняття. Знання, як і здоров'я, призначене для використання. Закон користі - загальний. І той, хто переступає його - страждає через свій конфлікт із природними силами".

Кібаліон

Герметичні вчення, хоча вони зберігалися ретельно сховані в умах щасливих володарів з причин, про які ми вже знаємо, ніколи не були призначені просто для зберігання і укріплення. Закон користі поширювався і на вчення, як ви могли бачити за посиланням на вищевказаний вислів Кібаліона, який вагомо стверджує його. Знання без користі й

вираження - порожня річ, що не приносить добра ні її власникові, ні расі. Остерігайтеся душевної скупості й приведіть у дію те, що ви вивчили. Вивчайте аксіоми та афоризми, але й використовуйте їх практично у своєму житті.

Нижче ми наведемо деякі з найбільш важливих Герметичних аксіом з Кібаліона з невеликими коментарями до кожного з них. Зробіть їх своїми і застосовуйте їх, користуючись ними, бо вони не стануть справді важливими, доки ви їх не використаєте.

1. "Щоб змінити свій настрій або душевний стан, змініть вашу вібрацію".

Можна змінити свої душевні вібрації зусиллям волі шляхом повільного фіксування уваги на найбільш бажаному стані. Воля спрямовує увагу, а увага змінює вібрацію. Розвивайте мистецтво уваги за допомогою волі, і ви розкриєте таємницю володіння настроями та душевними станами.

2. "Щоб порушити небажану швидкість душевної вібрації, пустіть у хід принцип полярності й концентруйтеся на полюсі, протилежному тому, який ви бажаєте придушити. Убийте небажане, змінивши його полярність".

Кібаліон.

Це одна з найважливіших Герметичних формул. Вона заснована на справді наукових принципах. Ми показали вам, що душевний стан і його протилежність є лише полюсами одного й того самого, і що Душевним перетворенням (ментальною трансмутацією) полярність може бути зміщена на протилежну. Цей принцип відомий сучасним психологам, які застосовують його для руйнування небажаних звичок, пропонуючи своїм учням концентруватися на протилежних якостях. Якщо у вас є страх, не гайте час у спробах "вбити" його, а натомість розвивайте якість Сміливості, і страх зникає. Деякі письменники висловили цю думку досить яскраво на прикладі темної кімнати. Вам не потрібно кидатися й ридати в темряві, просто відчиніть віконниці й пустіть світло, і темрява зникне. Щоб убити негативну якість, потрібно поступово змінити вібрації від негативних до позитивних, і врешті-решт ви будете поляризовані на Позитивному полюсі замість Негативного. Протилежне також можливе, що й виявляє багато хто до свого великого смутку, коли помічає, що вони дозволили собі вібрувати занадто постійно на негативному полюсі. Змінюючи свою полярність, ви можете володіти своїми на будовами, змінювати ваші душевні стани, відтворити свою вдачу і побудувати характер. Багато чим зі своєї Душевної Майстерності досвідчені Герметисти завдячують застосуванню полярності, яка є одним із важливих аспектів Душевної Трансмутації - (перетворення). Пам'ятайте Герметичну аксіому, цитовану раніше, яка говорить:

3. "Душа (так само як метал і елементи) може трансмутувати від стану до стану, від рівня до рівня, від положення до положення, від полюса до полюса, від вібрації до вібрації".

Кібаліон.

Опануйте поляризацію - це оволодіння основними принципами душевних трансмутацій або душевної алхімії, тому що, не оволодівши мистецтвом застосування власної полярності, неможливо впливати на оточення. Розуміння цього принципу дає можливість змінити власну полярність, а також полярність інших, якщо ви присвятите цьому час, увагу, вивчення та необхідну практику для оволодіння цим мистецтвом. Принцип справедливий, але досягнуті результати залежатимуть від наполегливого терпіння та практики учня.

4. "Ритм можна нейтралізувати застосуванням мистецтва Поляризації".

Кібаліон.

Як ми пояснювали в попередніх розділах, Герметисти встановлюють, що принцип Ритму проявляється на Душевному Плані так само, як і на фізичному, і що бентежить перевага настроїв, почуттів, емоцій та інших душевних станів, що впливає зі зворотного й прямого руху маятника душі, який забирає нас від однієї крайності почуттів до іншої.

Герметисти також вчать, що закон Нейтралізації дає можливість великою мірою подолати дію Ритму у свідомості.

Як ми вже пояснили, є вищий план свідомості, поряд зі звичайним нижчим планом, і Майстер, піднімаючись душевно на вищий план, змушує рух маятника душі проявлятися на вищому плані, рятує свідомість від руху назад. Це робиться поляризацією на вищому Собі і підняттям душевних вібрацій над тим, що притаманне звичайному плану свідомості. Це схоже з підняттям предмета над предметами і пропусканням останніх над собою. Досвідчений Герметист поляризує себе на позитивному полюсі свого буття - скоріше полюсі "Я є", аніж полюсі особистості, і "відмовою" та "відкиданням" дії Ритму піднімає себе над планом своєї свідомості, твердо залишаючись у своєму стані буття, він дає змогу рухатися назад на нижчому плані, без зміни його полярності. Це здійснено індивідами, які досягли якогось рівня самовладання, незалежно від того, розуміють вони закон чи ні. Такі особистості просто "відмовляються" підкорятися зворотному руху маятника настроїв і емоцій, і непохитно стверджуючи свою перевагу, залишаються поляризованими на позитивному полюсі. Майстер, звісно, досягає більшого ступеня вміння, тому що він розуміє Закон, який він долає за допомогою Вищого Закону, використовуючи свою Волю, він досягає ступеня Рівноваги та душевної непохитності, майже неймовірної з погляду тих, кого душевний маятник настрою та почуття рухає туди й сюди, і навпаки.

Завжди пам'ятайте між тим, що й насправді ви не руйнуєте принципу Ритму, бо він не порушується. Ви просто долаєте один закон, врівноважуючи його іншим і відновлюючи таким чином рівновагу. Закони рівноваги та врівноваження діють на душевних планах так само як і на фізичному, і розуміння цих законів дає здатність видимого спростування цих законів, тоді як ви просто здійснюєте врівноваження.

5. "Ніщо не уникне принципу Причини і Наслідку, але існує безліч планів Причинності, і можна використовувати закони вищих для подолання законів нижчих".

Кібаліон.

Розуміючи практику поляризації, Герметисти піднімаються на вищі плани причинності, і тим врівноважують закони вищих планів Причинності. Піднімаючись над планом звичайних причин, вони стають самі за рівнем діючими, замість того, щоб бути такими, що впливають. Маючи здатність володіти власними настроями і почуттями, нейтралізувати Ритм, як ми вже пояснювали, вони в змозі уникнути більшої частини Причин і наслідків звичайного плану. Маса людей мчать, слухняні своєму оточенню, волі, бажанням інших, сильніших за них, схильних до успадкованих схильностей, навіювань, тих, хто стоїть над ними, - і з інших причин прагне робити їх на шаховій дошці життя подібно до пішаків. Піднімаючись вище від цих впливових причин, навчені Герметисти прагнуть до вищих планів духовної дії, і панують над своїми настроями, емоціями, поривами та почуттями, вони створюють для себе нові характери, чесноти, сили, за допомогою яких вони перемагають своє звичайне оточення і стають, таким чином, практично гравцями, а не просто пішаками. Такі люди допомагають грати гру життя за допомогою розуміння і не рухаються тим чи іншим шляхом під дією сильніших впливів, сил і бажань. Вони використовують принцип Причини і Наслідку, а не піддаються його Дії. Зрозуміло, навіть найвищі схильні до Принципу в його проявах на вищих планах, але на нижчих планах діяльності - вони господарі, а не слуги (Майстри, а не служителі).

Мудрі служать на вищому, але правлять на нижчому. Вони підкоряються законам, що приходять згори, на своєму власному плані, і тими, що розташовані нижче, вони керують і віддають їм накази. І все ж, чинячи так, вони становлять частину Принципу, а не протистоять йому. Мудра людина, коли зустрічається із законом, зрозумівши його, керує ним, замість того, щоб бути його сліпим слугою. Так само як досвідчений плавець повертається то в один, то в інший бік, чинячи так, як він бажає, замість того, щоб, як колоду, його тягло туди і сюди, - так і мудра людина, порівняно зі звичайною, і все ж таки в той самий час і плавець, і колода, і мудра, і дурна, підвладна Закону. Той, хто розуміє його, досягає успіху на дорозі до майстерності".

Кібаліон.

6. "На закінчення звернемося знову до Герметичної аксіоми: "Істинне Душевне Перетворення є Мистецтвом Розуму".

Кібаліон.

У цій аксіомі Герметисти вчать, що велика робота впливу на своє оточення виконується Душевною Силою. Оскільки Всесвіт загалом духовний, впливає, що ним можна керувати тільки Розумом. І в цій істині криється пояснення всіх явищ і про явищ різних духовних сил, що привертають таку велику увагу до численних досліджень на початку двадцятого століття. За вченнями різних культів і шкіл залишається вічним принцип Духовної сутності Всесвіту. Якщо ж Всесвіт Духовний за своєю сутністю, то звідси випливає, що душевні перетворення мають змінити стани і явища Всесвіту. Якщо Всесвіт духовний, то Розум має бути вищою силою, що впливає на його явища. Якщо це буде зрозуміло, то всі так звані "дива" і "дивовижні справи" постануть у тому вигляді, яким вони є.

"ВСЕ Є РОЗУМ; ВСЕСВІТ ДУХОВНИЙ".
Кібаліон.